

Preložene odločitve

Ljubljana, 11.2.1987 — Kar trije meseci so minili od zadnjega srečanja direktorjev OZD. V tem času so zoreli nekateri predlogi, ki naj prinesejo nekaj svežega vetra v poslovanje in poslovnost, razvoj in medsebojno informiranost. Glede izgub pa: stari razlogi — stare rešitve.

Nov model sodelovanja

Dolgo smo si prizadevali za drugačno organiziranost potrošnikov oziroma za tako organizacijo sodelovanja potrošnik — trgovina, ki bi obema stranema prinesla korist. Najnovejši model, ki je bil predstavljen direktorjem, ni bil niti sprejet niti zavrnjen. Izmenjava dokazovanja »za« in »proti« oziroma uveljavljanja pozitivnih in hudo rizičnih strani predloga je pripeljala do nevtralne rešitve: zamišljen model naj se dopolni bolj z praktičnimi rešitvami, predlaganimi v razpravi, določi pa jih dopolnjen sestav delovne skupine, ki je pripravljala model. Do 4. marca letos naj bi se pokazal združen rezultat teorije in prakse.

Mlekarna — deklško krilo ali dolge gate?

Mednaslov smo si sposodili zaradi uvodne najave poročevalca, prof. dr. Franceta Kervine. Dejal je, da bo predstavitev sedanje in prihodnje problematike ljubljanske mlekarne »podobna deklškemu krilu, ki mora biti ravno prav dolgo, da pokrije subjekt zanimanja in ravno prav kratko, da vzbudi zanimanje«. In res ga je! Informacija je izhajala iz ocene nevzdržnosti sedanjega stanja v obratovanju ljubljanskih mlekar, ki terja, da Ljubljana gradi novo mlekarno. Po predračunski številki, ki jo bo zahtevala nova investicija — 3.000 milijard dinarjev, bi lahko ocenili, da gre za megalomanski projekt, na realna tla pa nas postavijo številke o odkupu in predelavi količine mleka ter evropski smeri v združevanju mlekarstvo predelovalnih obratov. V razpravi o nameravani investiciji so se v istem košu znašli: kmetje, proizvajalci mleka, zadruga, ki organizirajo pro-

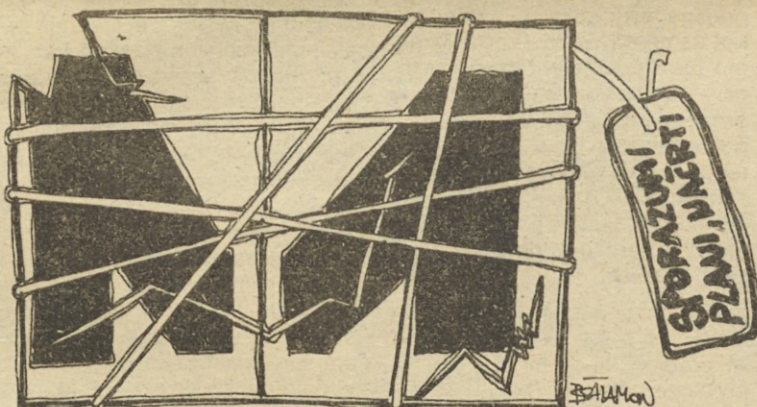
Iz dela organov sozda

izvodnjo, Zadruga zveza z drugačnim konceptom razvoja mlekarstvo predelovalnih zmogljivosti, Ljubljanci, pretežni potrošniki mleka in njihov izvršni svet, odgovoren za njihovo preskrbo, regijski interesi, koncept delovanja splošnega ljudskega odpora v izrednih razmerah, sozdove možnosti in interesi, reprodskupnost za mleko, cena mleka, objektivnost analiz o kakovosti mleka, obveščanje, mlekarstvo razviti in nerazviti svet. Koša z deklškim krilom gotovo ne bomo pokrili, tudi dolgih gat ne kaže navešati čezenj, saj je čas denar in vsako prerekanje bo tudi najbolj strokovno in gospodarno smotno odločitev podražilo do zneska, ki bo neberljiv za normalnega občana. Elaborat, ki ga je pripravil Smelt, mora imeti spremljevalno — primerjalno študijo, ki naj temelji na upoštevanju sedanjega in načrtovanega stanja mlekarstvo predelovalnih obratov v sozdu, njihovem surovinskem in potrošniškem zaledju, ki ga pokriva sozd. Komparativna štu-

dija z ekonomskim delom naj pokaže, ali je odločitev o gradnji enega mlekarstvo predelovalnega obrata cenejša ali pa da je gradnja po matematiki $1 + 1 = 1$ cenejša in učinkovitejša. Marsikdo nam bo očital, da je zadeva okrog gradnje nove mlekarne nerazumljivo napisana. Z enim stavkom jo je mogoče zapisati takole: Ljubljana in Ljubljanci novo mlekarno potrebujejo, kakšno, kje in kako veliko, se prepirajo strokovnjaki in politiki — denarja zanjo pa ni.

Sanator bi moral biti ZIS

Spet smo si izposodili besede, izrečene na seji poslovnega sveta. Ko je direktor Kmetijskega gospodarstva Kočevje, Janez Zlindra, komentiral izgubo v živinoreji in primerjal proizvodne in finančne rezultate, je dal jasno vedeti, da izgube nastajajo zaradi nenormalne obrestne mere na obratna sredstva, ki jih tovrstna proizvodnja ne prenese. Res pa je tudi, da so izgube lahko hudo elastična stvar, če ne že kar od trenutnih in dolgoročnih potreb OZD ter spretnosti računovodske obrti odvisna čarovnija. Vsa sredstva, ki so jih OZD po zaključnem računu dolžne usmeriti v občinske in republiški sklad skupnih rezerv, se bodo uporabila za kritje izgub v tozdu Poljedelstvo meso (M-Agrokombinat Krško), tozdu Posestva (M-Lju-

Na 10. jubilejnih zimskih športnih igrah delavcev in kmetov sozda Mercator-KIT, 21. februarja 1987 na Rogli, je sodelovalo kar 700 smučarjev tekmovalcev. S 23 avtobusi in še enkrat toliko osebnimi avtomobili so se poleg smučarjev pripeljali tudi njihovi družinski člani in kolegi iz vse Slovenije. Dosežke smučarjev objavljamo na straneh od 2 do 8, fotoreportažo pa na srednjih straneh te številke. Fotografije Matjaž Marinček

Glasilo je namenjeno na naslov:

Glasilo delavcev in združenih kmetov sozd
Mercator — Kmetijstvo Industrija Trgovina

Leto XXIV

Ljubljana, februar 1987

št.: 2

bljanske mlekarne), tozdu Govedoreja (M-Kmetijsko gospodarstvo Kočevje) in tozdu Živinoreja (M-KZ Črnomelj). Tem sredstvom bodo dodana še sredstva poslovnih partnerjev iz istega vira. Pogoje ter obliko dajanja teh sredstev bo na predlog sanacijske komisije določil delavski svet sozda.

Ne buš videl beli Zagreb grad!

Le zlobneži in obrekiljci si upajo trditi, da je podražitev najemnin za razstavne prostore na Zagrebškem velesejmu za 550 odstotkov predvsem rezultat Univerziade. Ker slovenski proizvodno trgovski sistemi, ki običajno sodelujejo na tej konvencionalni prireditvi v to ne verjamejo, so se odločili za pogajanja o ceni. Če pametnega sporazuma ne bo, bodo razstavljalci drastično zmanjšali razstavne površine ali pa se celo odločili za prenehanje sodelovanja. MERCATOR-KIT v

tem usklajenem nastopu ne bo izjema, lahko pa se proizvodne organizacije v njegovem sestavu, ki brez zagrebške prireditve ne morejo, odločijo drugače in nastopajo individualno.

Kako naj več vemo drug o drugem

je bilo nakazano v predlogu za spremembo vsebinske zasnovе tedenskega informativnega biltena, ki sedaj izhaja pod imenom »Informator«, izdaja pa ga Center za obveščanje. Ugotovili smo, da se te oblike obveščanja vse premalo poslužujejo same organizacije za to, da bi se med seboj obveščale o poslovnih in pomembnejših samoupravnih aktivnostih. Do sedaj je Center za obveščanje izbežal nekatera pomembnejša obvestila bodisi pri strokovnih službah M-IB ali v Delovni skupnosti sozda, dlje pa njegova želja po povečanem sodelovanju pri oblikovanju Informatorja ni segla. Ni čudno, saj še tiste skope vesti, ki jih Informator objavlja, ne pridejo do tistih, ki so jim v prvi vrsti namenjene. S sprejeto obveznostjo, da bodo direktorji poskrbeli za obvestila iz svojih vrtov, bo morda tedenski informativni bilten le postal bolj poslovne narave in se iz priganjača zamudnikov spremenil v list, ki bo uporaben tudi za kaj več kot za — povečanje kupčka na strani: »Nepregledano«.

Svojim bralkam ob
ženskem prazniku
poklanja uredništvo
naslednji biser:

OBA

Glej, ti si tu,
in jaz sem tu,
drug drugemu neznanka.

Glej ti si zdaj
in jaz sem zdaj,
oba sva brez prestanka.

Oba sva jaz,
oba sva ti,
oba duha uganka.

Oba sva kaj,
oba zakaj,
oba ljubezni zanka.

Edvard Kocbek, Groza

Dosežki Mercatoriade

Veleslalom A — od letnika 1957

1. Košir Aleš, M-KŽKG — 0:37.71, 2. Potočnik Rado, M-KZ Bled — 0:37.94, 3. Lukan Marko, M-KGZ Sora — 0:38.12, 4. Jurca Franci, M-KGZ Sora — 0:38.24, 5. Gregorij Jože, M-KŽKG — 0:38.56, 6. Traven Janez, M-KGZ Sora — 0:38.71, 7. Breznik Matija, M-ZKZ Mozirje — 0:38.76, 8. Kumer Ivo, M-ZKZ Mozirje — 0:38.77, 9. Guček Franc, M-Kopitarna — 0:36.86, 10. Kne Brane, M-KŽKG — 0:39.01, 11. Dujakovič Stojan, M-Rožnik — 0:39.83, 12. Ravnikar Tomaž, M-MT — 0:39.86, 13. Marolt Tomaž, M-ZKZ Mozirje — 0:39.97, 14. Bračuš Srečo, M-Rudar — 0:40.06, 15. Aberšek Matjaž, M-MT — 0:40.09, 16. Grilc Marko, M-Rožnik — 0:40.21, 17. Jeglič Brane, M-Eta — 0:40.55, 18. Modic Milan, M-KZ Cerknica — 0:40.69, 19. Mihelič Miran, M-MT — 0:40.77, 20. Hiti Bojan, M-Eta — 0:40.96, 21. Horvat Janez, M-IP — 0:41.10, 22. Damiš Anton, M-Potrošnik — 0:41.24, 23. Lešnik Zlatko, M-MT — 0:41.25, 24. Bavec Miloš, M-KK Sevnica — 0:41.29, 25. Simčič Milan, M-Nanos — 0:42.31, 26. Racman Miran, M-Kopitarna — 0:41.32, 27. Mirnik Matjaž, DS SOZD — 0:41.34, 28. Mihev Marko, M-Kopitarna — 0:41.72, 29. Kapele Franci, M-Konditor — 0:41.77, 30. Erman Stane, M-KK Sevnica — 0:41.86, 31. Kraševac Janez, M-KZ Cerknica — 0:42.01, 32. Mlinarič Boris, M-Ljubljanske mlekarne — 0:42.01, 33. Ilc Tone, M-KG Kočevje — 0:42.02, 34. Zavolovšek Jože, M-Eta — 0:42.05, 35. Černe Jože, M-TMI — 0:42.08, 36. Čebokli Zdravko, M-Nanos — 0:42.29, 37. Zemljarič Zlatko, M-IP — 0:42.48, 38. Kirar Bojan, M-Standard — 0:42.56, 39. Planinc Matjaž, M-Agrokombinat — 0:42.58, 40. Čelhar Marko, M-Nanos — 0:42.62, 41. Maležič Matjaž, M-Kmetijski zavod — 0:42.64, 42. Antolič Emil, M-IP — 0:42.69, 43. Jordan Franc, M-KZ Krka — 0:42.76, 44. Možina Franc, M-Trgoavto — 0:42.76, 45. Selan Andrej, M-Ljubljanske mlekarne — 0:43.15, 46. Lisec Janez, M-Kopitarna — 0:43.30, 47. Urbanija Simon, M-Emba — 0:43.40, 48. Tavčar Jože, M-KGZ Sora — 0:43.57, 49. Zorec Branko, M-IP — 0:43.64, 50. Rihar Brane, M-Konditor — 0:43.79, 51. Nelec Peter, M-KZ Cerknica — 0:43.82, 52. Bernik Ivan, M-Hoteli gostinstvo — 0:44.02, 53. Močnik Peter, M-KK Sevnica — 0:44.11, 54. Vrankar Martin, M-Eta — 0:44.12, 55. Kastelic Dušan, M-Rožnik — 0:44.20, 56. Kocmut Slavko, M-Potrošnik — 0:44.23, 57. Čebular Mitja, M-Sadje zelenjava — 0:44.50, 58. Žugič Janez, M-Preskrba — 0:44.57, 59. Kandare Franc, M-KZ Cerknica — 0:44.88, 60. Mavrič Ivo, M-ZKZ Mozirje — 0:44.94, 61. Gruden Jože, M-Nanos — 0:44.98, 62. Veselj Jože, M-KG Kočevje — 0:44.98, 63. Goršič Drago, M-Pekarna Grosuplje — 0:45.19, 64. Sladič Matjaž, M-Emba — 0:45.28, 65. Blatnik Jože, M-Kopitarna — 0:44.31, 66. Petek Ratko, M-Ljubljanske mlekarne — 0:45.38, 67. Tavčar Bogdan, M-KGZ Sora — 0:45.57, 68. Kobal Ciril, M-KZ Logatec — 0:45.61, 69. Vidmar Franc, M-Kopitarna — 0:45.82, 70. Kovačič Zvone, M-Preskrba — 0:46.79, 71. Zobavnik Jože, M-Eta — 0:46.84, 72. Petkovšek Rado, M-KZ Logatec — 0:46.87, 73. Krajnc Darko, M-KZ Cerknica — 0:46.92, 74. Okleščen Dušan, M-KZ Krka — 0:47.46, 75. Mrak Zdravko, M-Koditor — 0:48.31, 76. Koštrun Jože, M-KŽKG — 0:48.46, 77.

Predlogi PO sozda MERCATOR-KIT zveznemu sekretarju Center za obveščanje

Razumni ukrepi bi pospešili proizvodnjo

Med svojim delovnim obiskom pri Izvršnem svetu Skupščine Slovenije v ponedeljek, 2.2.1987, se je zvezni sekretar za tržišče in splošne gospodarske zadeve Aleksander Donev skupaj z republikanskim predsednikom za ta resor, Lojzetom Klemenčičem, v popoldanskih urah zadržal v daljšem razgovoru s člani poslovnega odbora sestavljene organizacije združenega dela za kmetijstvo, industrijo in trgovino SOZD MERCATOR-KIT, ki je za UPI največja proizvodno trgovska organizacija v Jugoslaviji. Predstavniki Mercatorja so zveznemu sekretarju komentirali tekoče ukrepe ekonomske politike in dali nekaj konkretnih predlogov v zvezi z njimi.

Predsednik PO SOZD MERCATOR-KIT, Miran Goslar je na kratko podal osnovne karakteristike SOZD, pri čemer je poudaril, da je to proizvodno-trgovska organizacija in v agroživilstvu po velikosti in družbenem proizvodu druga v državi, takoj za UPI, Sarajevo, med vsemi OZD pa na trinajstem mestu po celotnem prihodu. Njen prihodek znaša za leto 1986 600 milijard dinarjev, izvoz za svoj račun in za partnerje pa nekaj preko 60 milijonov amer. dolarjev. Nadalje je predstavil glavne zadeve skupnega pomena v sozdu, posebej vlogo interne banke pri združevanju sredstev za investicije.

Po tej predstavitvi sozda je prešel na novo uzakonjeni obračunski sistem. Poudaril je, da zaenkrat še ni na voljo dovolj elementov, da bi v detajle lahko izračunali učinke novih predpisov. Mnogo tehničnih rešitev ne znajo tolmačiti niti izvedenci na seminarjih, saj še ni izdelan izvedbeni mehanizem. Tako ozdi bržkone celo do polletnega periodičnega obračuna v letu 1987 ne bodo poznali učinkov omenjenih predpisov.

Način revalorizacije ni takšen, kot je znan iz ekonomske teorije niti ni tak kot v drugih državah, kajti podjetja bodo lahko izbirala med revalorizacijo zalog in stroškov v skladu s splošnim indeksom cen ali pa z indeksi cen svoje panoge. Tako zakon ne zagotavlja enakih pogojev za ugotavljanje realnih ekonomskih kategorij.

Poleg tega prehodni ukrepi za leto 1987 in 1988 predvidevajo nerazumljive rešitve. Tako naj bi izgubari že ob prvem polletju izgubo pokrili v breme revalorizacijskih odhodkov, kasneje pa so predvidene še druge olajšave — zmanjšanje revalorizacije s pomočjo koeficientov. Pri tem bodo učinki različni v posameznih grupacijah. Kaj bo to pomenilo glede na zakon o sanaciji in čemu potem določbe o ukrepanju pri ozd z izgubo, je veliko vprašanje.

Čeprav načelno gledano pozitivno ocenjujemo novo obračunsko zakonodajo, zlasti uvedbo valorizacije sredstev in uvedbo realnejše amortizacije, smo zelo nezadovoljni s komplicirano izračunov. Ne moremo razumeti, zakaj Zvezni izvršni svet ne zna zagotoviti poenostavitve izračunavanja, zakaj zvezni upravni organi lahko nekontrolirano izdajajo množice izvedbenih aktov. Slišimo, da bo za obračunavanje revalorizacije menda predpisanih 9 različnih obrazcev itd. Torej novo neproduktivno zaposlovanje administrativnih delavcev! Ne razumemo, kje je blokada, da se n.p.r. obrazci za periodične in letne obračune ne reducirajo na 30 do 40 najvažnejših postavk, kar velja povsod v svetu, mi pa se gnjavimo z množico podatkov, ki jih ne potrebujemo niti za

analize poslovanja niti za samopravno odločanje. V naši SOZD smo poskušali v 5 OZD z uporabo novih predpisov preračunati rezultate poslovanja iz leta 1985 na novo. Vendar nimamo dovolj elementov, da bi že lahko imeli jasno sliko o učinku. Nič nas ne moti, da bo dohodek manjši. Dohodek je kategorija, ki nam zelo malo pove. Nas zanima, kakšna bo akumulacija, kako bo z osebnimi dohodki in za koliko se bo zmanjšal primanjkljaj lastnih obratnih sredstev. Te slike pa nam novi predpisi brez izvedbenih pravilnikov in brez kvantifikacij o novih davkih in prispevkih ne dajejo. Slišimo, da mora menda republika in razni SISI spremeniti 104 predpise!

Tudi še ne vemo, kakšna bo delitev osebnih dohodkov na del iz živega dela in na del iz poslovnega rezultata. Načelno je v redu, da se večji del obremenitev za splošno in skupno porabo prelaga na poslovni rezultat — kot usmeritev je to v redu. Nima pa zaupanja v uspešnost tega v praksi, kajti nespremenjena organizacija in število institucij bo terjala sredstva, ki jih bodo tako ali drugače izsilili. Če bodo nižje stopnje na eni strani, bodo višje na drugi, torej bo posledica samo prerazporeditev znotraj gospodarstva.

V zvezi z novim obračunskim sistemom je Miran Goslar ponovil predlog, ki je bil svojčas že predložen Branku Mikuliču, naj bi izbrali za novi sistem določeno število testnih organizacij, na katerih bi preizkusili učinke novih predpisov, nato pa za vse prešli ali pa ne na novi sistem.

Aleksander Donev je nato postavil vprašanje cen. Od kod rast naših cen v odnosu do tujih. Kje so meje, kako zavezati psihozo zviševanja cen.

Anton Mastnak je opozoril predvsem na problematiko proizvodnje in oblikovanja cen v agroživilstvu ter oskrbljenost tržišča z živil. Oskrbljenost z živil je bila v preteklem letu v SOZD kot v Sloveniji zelo dobra, kljub zmanjšani proizvodnji, zaradi:

— zmanjšanja kmetijskega izvoza

— povečanja interventnega uvoza živil (50.000 ton mesa, mleko, olje, itd.)

— dogovorjenih aranžmanov za dobavo deficitarnih proizvodov

Položaj pa se v letošnjem letu bistveno spreminja. Zmanjšanje ponudbe zaradi zmanjšanja proizvodnje zlasti v živinoreji (živalski sklad in proizvodnja sta se v zadnjih dveh letih znižala v Jugoslaviji za cca 10 odstotkov) ter bistvenega zaostajanja porasta cen kmetijskih pridelkov v preteklih dveh letih za splošno inflacijo povzroča velik pritisk na povečanje proizvajalčevih cen kmetijskih pridelkov, ki se mu ni več možno izogniti. Položaj se bo še

poslabševal, saj se je interes za kmetijstvo močno poslabšal, kar dokazuje izjemno zmanjšan interes za investicije v kmetijstvu v preteklem letu (v Sloveniji je realizirano komaj 30 odstotkov predvidenega letnega investicijskega programa), ki se nadaljuje tudi v letošnjem letu.

Zaradi nezaupanja v izboljšanje ekonomskega položaja kmetijstva (izkušnje kažejo, da smo doslej z administrativnimi ukrepi skoraj vedno uspeli preprečiti to izboljšanje) je interes za vlaganje v kmetijstvo (zlasti živinorejo) minimalen, kljub beneficirani obrestni meri in ugodni tržni situaciji. Tako ne pričakujemo bistveno povečane ponudbe pridelkov kljub določenemu porastu odkupnih cen nekaterih pridelkov, še posebej, ker se istočasno ne korigirajo tudi drobno-prodajne cene živil. Živilsko predelovalna industrija začena namreč v tem položaju zaradi naraščajočih izgub zmanjševati odkup in poslabševati oskrbljenost s posameznimi živilni na trgu (zlasti pri mesu).

Mastnak je posebej poudaril, da so sedanji administrativni ukrepi pri urejanju cen na področju kmetijstva ne samo nepotrebni (ob milijonski armadi ponudnikov je zagotovljeno polno delovanje tržišča) ampak tudi družbeno izredno škodljivi, saj preprečujejo interes za proizvodnjo in s tem onemogočajo povečano ponudbo živil, kar edino zagotavlja umirjanje cen na tem področju. Administrativni ukrepi samo začasno preprečijo porast cen, ob tem pa povzročijo nenormalne tržne razmere, ki bistveno povečujejo stroške poslovanja. Te nepotrebne stroške pa mora potrošnik slej ko prej plačati ali neposredno z višjimi cenami ali posredno preko davkov.

Družbeni intervencijski ukrepi bi morali biti predvsem usmerjeni na zaščito najnižjega in ne najvišjega nivoja cen. To se bo dosegalo s politiko uveljavljanja realnih garantiranih cen (takšnih, ki vzdržujejo interes za proizvodnjo tudi ob povečani ponudbi posameznih živil) in zagotavljenim intereventnim odkupom viškov živil. Takšno politiko uveljavljajo vse kmetijsko razvite države. V nasprotnem primeru je možno redno preskrbo zagotavljati le s povečevanjem uvoza, kar pa ne bi smela biti naša perspektiva. Praktično skoraj vse države pospešujejo lastno kmetijsko proizvodnjo (strateški razlogi) in zaradi tega vzdržujejo več ali manj višji notranji nivo cen živil od cen na svetovnem trgu.

Glede na navedeno je bil podan predlog, da naj ZIS nove zaščitne cene, ki so že predpisane za leto 1987, uveljavi do konca februarja, zlasti to velja za odkup živine in mleka z istočasno korekcijo cen ustreznih živilskih izdelkov. Kasneje pa bi moral vsaj na vsake tri mesece analizirati tržni in proizvodno ekonomski položaj ter po potrebi izvesti večkratne vendar manjše korekcije cen, ki bodo ohranjale stalen interes za proizvodnjo.

Nadalje je bilo predlagano, da se cene steriliziranega oziroma ultra pasteriziranega mleka oblikujejo prosto po pogojih trga in da veljajo ukrepi neposredne družbene kontrole cen le za pasterizirano mleko. Opozorjeno je bilo na nesmiselnost ukrepa, s katerim se za dopolnilni asortiman predpisuje cena.

Predlagano je bilo tudi, da se ukine prelevman (posebna uvozna davščina) za uvoz soje, kontingente za uvoz pa naj dobijo končni porabniki.

Podpredsednik PO SOZD Franc Prvinšek je v imenu trgovskih organizacij na debelo in drobno, ki v sozdu MERCATOR-KIT skupaj ustvarjajo še vedno blizu 45 % družbenega proizvoda v sozdu, komentiral ukrepe tekoče gospodarske politike.

V Resoluciji o izvajanju družbenega plana SFRJ za leto 1987 so v ukrepih za zmanjšanje inflacije predvideni ukrepi neposredne kontrole cen proizvodov v prometu za vse tiste izdelke, pri katerih se ta ukrep predpiše v proizvodnji — s tem, da bo upoštevan ekonomski položaj trgovine, zlasti prehranske trgovine na drobno.

To načelo je v redu, ker postavlja na področju oblikovanja cen in marž v bistvu proizvodnjo in trgovino v enakopraven položaj — žal pa se v praksi to izvaja drugače. Utemeljitev: Odlok o načinu oblikovanja cen na debelo in na drobno predpisuje marže v trgovini za vse blagovne skupine oziroma izdelke, razen za tiste, ki se pri proizvodnji oblikujejo po tržnih pogojih. Naš predlog je, da pristojni organ predpisuje marže v trgovini le za tiste proizvode, ki so na režimu neposrednega določanja cen, na režimu predpisane načina oblikovanja cen in na režimu soglasja. Proste marže pa naj bi veljale za vse tiste izdelke, ki so pri proizvodnji na režimu oblikovanja cen po pogojih trga in na režimu predhodnega obveščanja.

Ko je Franc Prvinšek nadalje komentiral omenjeno resolucijo in njena predvidevanja, da se bo posebej spremljal ekonomski položaj prehranske trgovine na drobno in se z ustreznimi ukrepi izboljševal njen položaj, je ugotovil, da administrativni ukrepi na področju marž še poslabšujejo ekonomski položaj te panoge. Z administrativnimi ukrepi se predpisujejo absolutne marže za kruh in kavo; ob zadnji korekciji cen sladkorja in olja so bile znižane marže za ta dva izdelka tako, da so ostale na absolutnem znesku. Predlagamo, da za omenjene in osnovne prehranske proizvode velja enak režim kot v proizvodnji ter da se ukine sistem absolutnih marž in da pristojni organ predpiše marže v višini pokrivanja vsaj osebnih dohodkov in predpisane amortizacije v maloprodaji, kar znaša okrog 10 %. S tem bi trgovina na drobno pokrivala le 50 odstotkov stroškov v prometu na drobno, razliko pa bi morala še vedno iskati v prelivanju dohodka iz prometa z ostalimi blagovnimi skupinami in izdelki.

V razpravi so obravnavali tudi problematiko grosistov v pogojih, ko je dovoljen en sam posrednik med proizvodnjo in maloprodajo. To bo povzročilo motnje v kapilarni preskrbi — zlasti trgovin v oddaljenih naseljih, kajti proizvajalec ni zainteresiran, da bi oskrboval oddaljene maloprodajne točke.

Zvezni sekretar je pripomnil, da bi se morali lokalni grosisti integrirati. Pojasnjeno mu je bilo, da so sicer integrirani, vendarle pa občinske politike vztrajajo pri njih. Lokalni grosisti sežejo do vsake vaške trgovine, medtem ko osrednji ne morejo in to tudi ni ekonomično. Zvezni sekretar je priporočil, naj bi izjemne primere reševali z družbenim dogovorom, vendar v duhu zakona.

Predstavniki Mercatorja so pripomnili, da je predlog omenjenega družbenega dogovora sprt z vrsto predpisov in ni uresničljiv. K temu je zvezni sekretar pripomnil, da vlada nima namena in da ni smotno menjati zakona, ki je bil komaj sprejet. Predlaga, da Združenje za trgovino pripravi predlog dogovora oziroma njegove izvedbe.

Ob sklepnem nagovoru je Aleksander Donev izrazil zadovoljstvo z obiskom v sozdu MERCATOR-KIT in s predlogi njegovih strokovnih služb, ker jih je izoblikovala izkušnja. Zagotovil je, da bo to podlaga za obravnavo, da bi zvezni organi bolj previdno postopali z ekonomskimi kategorijami. V vladi vlada razpoloženje, ki vodi k preusmeritvi, vendar so premiki težavni, ker se je nakopičilo preveč problemov, zlasti še obveznosti do tujine.

Generalni direktor Mercator-Mednarodne trgovine Mitja Marinšek ob rezultatih zunanje trgovine v letu 1986
Center za obveščanje

Trgovina ne more potekati samo v eno smer

Čeravno so pravice neke delovne organizacije do uvoza pogoje- ne z izvozom in čeravno je v sozdu MERCATOR-KIT delovna orga- nizacija skupnega pomena za zunanje trgovinske usluge, se člani- ce sozda ne poslužujejo vedno njenih uslug. Marsikaj realizirajo mino in izven sistema. To je bila izhodiščna ugotovitev v komentar- ju poslovnih rezultatov iz Mercatorjeve mednarodne menjave. Za komentar smo prosili Mitjo Marinška, generalnega direktorja MMT, kakor domači imenujemo Mercatorjevo delovno organizacijo za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov.

»Da še vedno nismo zajeli vseh članic sozda z zunanjetrgo- vinskimi uslugami, je tudi nekaj objektivnih vzrokov,« je povedal tovariš Marinšek. Sami nismo specialisti na vseh področjih, to je v primeru hmelja in semenske- ga blaga, drugič pa gredo člani- ce v skupen uvoz, kadar je dogo- vorjen za celotno Slovenijo, kjer nastopa en sam specializirani uvoznik. Vendar je ostalo še ved- no veliko možnosti za partner- stvo, tako za proizvodne organi- zacije v sistemu kakor z M-MT,«

»Če primerjamo lanske zuna- njetrgovinske rezultate sozda MERCATOR-KIT z letom poprej, je največji napredek dosegla M- KŽK Gorenjske, in sicer njen tozđ Agromehanika, ki je izvoz v letu 1985 v višini 1,127 milijona dolarjev zvišala na 3,47 milijona dolarjev v letu 1986. Treba je pri- znati, da je znatno popravila de- vizno bilanco sozda. Ne, Agro- mehanika ni izvažala preko nas, stekli pa so razgovori o tem.

Na uvozni strani bilance so ve- liki indeksi na račun velikega uvoza blaga široke potrošnje, kot posledica kontingentov no- vega deviznega sistema. Poleg M-Mednarodne trgovine je bila največji uvoznik Mercator-Emba, ki je povečala uvoz štirikratno, medtem ko ga je M-MT dvakrat- no.

Mednarodno trgo- vna je menjava

»Kljub temu, da je bil izvoz manjši kakor leta 1985, ocenjuje- mo, da je naš izvoz vendarle do- sežek. Vzroki za nižji izvoz so nedvomno Černobil, kjer je izpad realizacije na prehranbenem po- dročju po oceni kar tri milijona dolarjev. Drugi vzrok so ukrepi oziroma kontingenti EGS. Krivdo za izpad pripisujemo tudi deviz- nemu sistemu, ki za izvoznike ni ugoden. Disparitete med doma- čimi in tujimi cenami so vse več- je, pri nekaterih izdelkih kar do 50 odstotkov, stimulacije za iz-

voznike pa so premajhne. Pri tem, da je več kakor 50 odstot- kov izvoza na dolarsko območ- je, neugodno deluje še razmerje dinarja do dolarja.

Ne smemo pozabiti, da je M- MT tudi uvoznik, kajti vsi medna- rodni dogovori se odvijajo po principu KUPIM-PRODAM. V raz- merah, ko ne deluje devizni trg in zamujajo plačila kar po nekaj mesecev (v februarju je še ved- no dolg v višini 3 milijonov dolar-jev za zvečine prehranbeno bla- go, ki smo ga pojedli in popili že lani), tuji partnerji, ki so zvečine hkrati kupci in hkrati prodajalci, ne morejo razumeti, da nam mo- rajo plačati v 60 dneh, iz Jugosla- vije pa traja plačilo tudi po 6 me- secev. To draži tudi blago v uvo- zu, kajti ob predpostavkah, da bo plačilo zamujalo, tuji zaraču- najo svoje stroške. Naše pre- hransko izvozno blago je pre- težno sadje in zelenjava, presno in predelano, meso, živina, divja- čina in opravljanje catering po- slov. Pri neprehrambenem izvo- zu gre za kmetijsko mehanizaci- jo, lesne izdelke, steklo, kerami- ko, papir in grafične usluge. Uva- žamo pa blago široke potrošnje in repromaterial.

Da bi postali tujcem resni partnerji

»Pozdravljamo pobudo Lju- bljanske banke, ki predlaga, naj

bi bila plačila v tujino odvisna od doseženega izvoza in od zagoto- vljenih prilivov iz tujine, kar naj bi bilo merilo za prednost pri plače- vanju v tujino. S tem bi se seve- da znatno olajšal izvozni del po- sla, zlasti pa uvozni, in bi lahko postali tujcem resni partnerji.

V tem trenutku (12.2.1987 — opomba uredn.) še ni podatkov o zaključnih računih. Po ocenah ne bodo tako ugodni kakor v preteklih letih, kar vse kaže na položaj izvoznika v gospodar- skem sistemu.«

Ustanavljanje meša- nih firm

Ne glede na to, da je gospo- darski položaj izvoznikov slab, skušamo poiskati tudi naše no- tranje rezerve in z organizacijo v sami delovni organizaciji zajeti pravilno vse blagovne tokove in izkoristiti kadrovske zmogljivosti za večji učinek. To je en vidik. Drugi je v letu 1986 sprejeti Zakon o upravljanju gospodarskih dejavnosti s tujino, ki v bistvu omejuje krog udeležencev v zu- nanjetrgovinski menjavi, kar nas je prisililo, da se lotimo reorgani- zacije. S 1.1.1987 smo združili: tozda Contal in Steklo, tako da z enim velikim tozdom obvladuje- mo neprehrambeni del zunanje- trgovinske menjave, z drugim ve- likim tozdom, Slovenija sadje-zu- nanja trgovina, pa prehranbeni del. Tretji zunanjetrgovinski tozđ, Maloobmejni promet, ima v zu- nanji trgovini poseben status in opravlja zunanjetrgovinski pro- met na prehranbenem in nepre- hranbenem področju. V sodelo- vanju z Mercator-Univerzalom v Lendavi opravljamo zunanjetrgo- vinski promet z Madžarsko.

Nova organizacija naj bi nam prinesla specializacijo, večji izko- ristek kadrov, preprečila podva- janje predmeta poslovanja, omo- gočila skupna predstavništva v Jugoslaviji in v tujini in zajem večjih blagovnih fondov za izvoz.

Ob zaključku leta ugotavljamo veliko uspešnost mešane nem- ško-jugoslovanske firme Inter- mercator v Münchnu. Z njo se je potrdila pravilnost usmeritve, ustanavljanja trgovinskih firm v tujini. Z njo smo dosegli večjo prožnost pri prilagajanju zapad- nim trgom.

Ustanovili smo tudi novo nem- ško-avstrijsko-jugoslovansko fir- mo v Šentjanžu na avstrijskem Koroškem. Njen osnovni namen je proizvodnja konfekcije oblačil, klasična trgovinska dejavnost in opravljanje sejemskih poslov po sejemskih sporazumih z Avstrijo, skratka pokrivanje avstrijskega tržišča. Firma je poskusno obra- tovala in že v letu 1986 prinesla pozitivne rezultate, ki bodo letos po pričakovanju še ugodnejši.

V ustanavljanju je mešana fir- ma v italijanski Gorici, ki naj bi pokrivala italijanski trg, ter meša- na firma v Stockholmu za šved- sko tržišče.«

In napovedi?

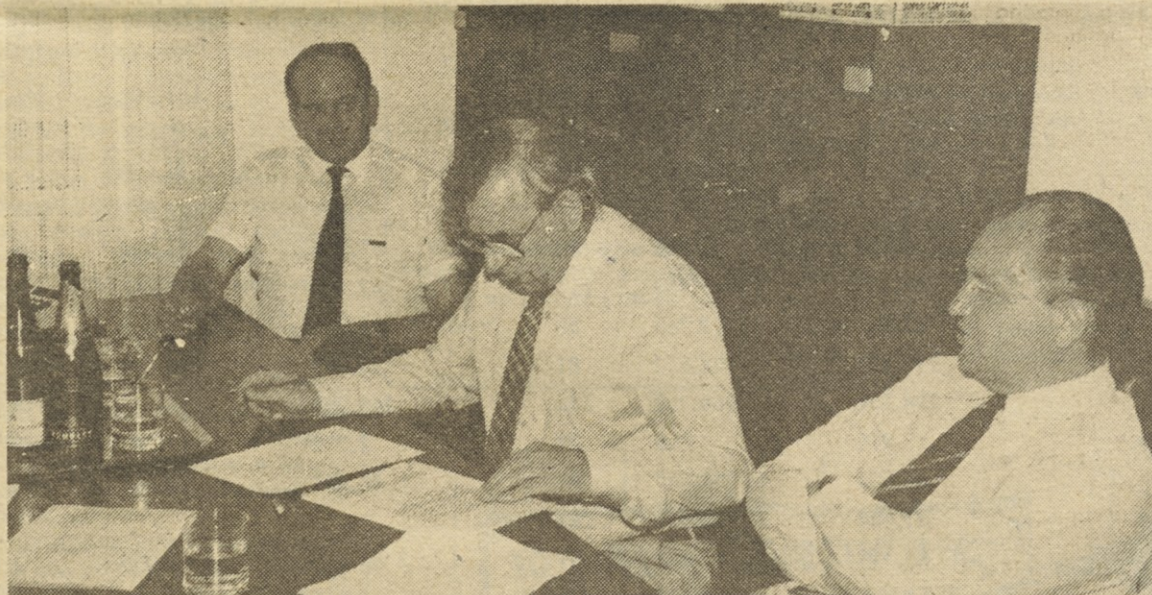
»Z ozirom na težave zunanjetr- govinske menjave nas čaka v le- tu 1987 izjemno težko delo. Uspeh pa ni odvisen samo od nas, ampak v mednarodni menja- vi lahko uspemo z združitvijo vseh blagovnih in kadrovskih zmogljivosti v našem sistemu za dosego tega cilja.«

Dosežki Mercatoriade

Jenič Franc, M-Standard — 0:48.82, 78. Gašperič Anton, M- Pekarna Grosuplje — 0:48.93, 79. Lepenik Borut, M-Blagovni center — 0:49.13, 80. Furar Adolf, M-KZ Krka — 0:49.11, 81. Škufca Mirko, M-KZ Krka — 0:49.24, 82. Osovnikar Danilo, M-Kopitarna — 0:49.27, 83. Zo- rec Marjan, M-Potrošnik — 0:50.35, 84. Kolar Janez, M-ZKZ Mozirje — 0:50.47, 85. Okoren Matjaž, M-Pekarna Grosuplje — 0:50.61, 86. Penca Janez, M-Standard — 0:50.91, 87. Kržišnik Franci, M-KGZ Sora — 0:50.97, 88. Facija Stané, M-KZ Logatec — 0:51.23, 89. Novak Drago, DS SOZD — 0:51.54, 90. Osojnik Jo- že, M-Konditor — 0:51.77, 91. Draksler Rober, M-Rožnik — 0:51.86, 92. Mlakar Bernard, M- KZ Cerknica — 0:52.10, 93. Šin- kovec Miran, M-KGZ Sora — 0:54.02, 94. Šefic Bogomir, M- Rožnik — 0:54.21, 95. Modrijan Janez, M-KGZ Sora — 0:56.23, 96. Žakelj Matjaž, M-KGZ Sora — 1:00.55, 97. Božič Marjan, M-Standard — 1:02.17, 98. Guzeli Simon, M-KGZ Sora — 1:02.69, 99. Rus Jaka, M-Tehna — 1:10.12, 100. Oblak Lado, M-KGZ Sora — 1:10.99, 101. Koprivnikar Dušan, M-Rožnik — 1:11.81, 102. Drnovšek Dušan, M-Rožnik, 1:21.26, 103. Kozelj Janko, M-IP — 1:33.67.

Veleslalom moški — B — od letnika 1947 do 1956

1. Juntež Dušan, M-MT — 0:43.48, 2. Stojan Štefan, M- KŽKG — 0:43.49, 3. Bokal Mar- ko, DS SOZD — 0:43.50, 4. Še- mrov Mirko, M-KZ Logatec — 0:44.85, 5. Erznovnik Toni, M- KGZ Sora — 0:45.00, 6. Benede- čič Jane, DS SOZD — 0:45.53, 7. Štebih Franc, M-IP — 0:45.61, 8. Crnič Ized, M-Rožnik — 0:46.13, 9. Juvan Maks, M-ZKZ Mozirje — 0:46.18, 10. Vidmar Brane, M- MT — 0:46.67, 11. Predan Dra- go, M-MT — 0:47.07, 12. Rihtar Matjan, M-MT — 0:47.23, 13. Šinkovec Franc, M-Standard — 0:47.29, 14. Žima Matjaž, M-MT — 0:47.31, 15. Adrojna Anton, M-KK Sevnica — 0:47.34, 16. Delač Janez, M-Ljubljanske mle- karne — 0:47.59, 17. Orešnik Franc, M-KŽKG — 0:47.71, 18. Kovač Jože, M-KG Kočevje — 0:47.88, 19. Klemenčič Marjan, M-MT — 0:48.07, 20. Čuš Ro- man, M-Potrošnik — 0:48.17, 21. Vrhovec Tomaž, M-Nanos 0:48.47, 22. Poreber Alojz, M- Konditor — 0:48.48, 23. Hočevar Emil, M-MT — 0:48.67, 24. Mez- dovnik Bojan, M-Sadje zelenjava — 0:50.46, 25. Kandus Matjaž, M-Emba — 0:50.53, 26. Berlen Janez, M-Eta — 0:50.56, 27. Pa- ravinja Dušan, M-MT — 0:50.70, 28. Jerman Ludvik, M-KZ Trebnje — 0:50.78, 29. Dragoš Ivan, M- Tehna — 0:51.06, 30. Sempri- možnik Rafko, M-ZKZ Mozirje — 0:51.22, 31. Cepec Alojz, M-Em- ba — 0:51.28, 32. Kozamernik Miloš, M-Blagovni center — 0:51.37, 33. Zamernik Brane, M- Rožnik — 0:51.98, 34. Pančur Tone, M-Eta — 0:52.22, 35. Cen- trih Mirko, M-IP — 0:52.47, 36. Krnjevič Jože, M-Agrokombinat — 0:53.32, 37. Gotvajn Franc, M-IP — 0:53.86, 38. Zorc Anton, M-Sadje zelenjava — 0:53.99, 39. Kavšek Vasilij, M-Blagovni center — 0:54.08, 40. Modic Ivan, M-KZ Logatec — 0:54.38, 41. Rop Vinko M-Potrošnik — 0:54.62, 42. Prevejšek Janko, M- Agrokombinat — 0:56.01, 43. Kuntarič Stane, M-Agrokombinat — 0:56.23, 44. Sila Drago, M-KZ Trebnje — 0:56.29, 45. Hvala Mi- loš, M-Rudar — 0:56.92, 46. Zu- pančič Gabrijel, M-Tehna, 0:57.20, 47. Osmanovič Šemso,

Na sliki od leve: Mitja Marinšek, generalni direktor Mercator-Mednarodne trgovine, Kazimir Mavko, šef Intermercatorja, in Jože Stritar, sedaj šef firme v Šentjanžu, ob podpisu pogodbe o ustanovitvi firme v Münchnu leta 1984.

Skupna zunanjetrgovinska realizacija v letu 1986

Izvoz	1985	1986
M-Mednarodna trgovina	59,033.692 \$	55,273.896 \$
SOZD	63,885.633 \$	60,439.044 \$
Uvoz	1985	1986
M-Mednarodna trgovina	28,092.269 \$	38,940.193 \$
		+ C1\$ 1,439.031
SOZD	39,099.514 \$	58,946.100 \$
Skupaj ZT realizacija	1985	1986
Konvertibila: M-MT	87,125.961 \$	94,214.089 \$
SOZD	102,985.147 \$	119,385.144 \$
Kliring:	1,076.901 \$	1,439.031 \$

Dosežki Mercatoriade

M-Ljubljanske mlekarne — 0:58.20, 48. Verdenik Drago, M-IP — 0:59.13, 49. Golc Janez, M-KZ Bled — 0:59.55, 50. Smrdelj Peter, M-Nanos — 1:02.20, 51. Gorišek Janez, M-Standard — 1:02.94, 52. Trdič Stane, DS SOZD — 1:05.52, 53. Debevc Peter, M-MT — 1:06.15, 54. Gorec Franc, M-Agrokombinat — 1:07.03, 55. Čuček Martin, M-Potrošnik — 1:07.16, 56. Bok Dragomir, M-Rožnik — 1:07.31, 57. Nunič Janez, M-KK Sevnica — 1:08.13, 58. Adrovič Hazbija, M-MT — 1:08.37, 59. Medved Miha, M-Blagovni center — 1:08.58, 60. Hribar Jože, M-Rožnik — 1:12.88, 61. Remic Boris, M-ZKZ Mozirje — 1:13.90, 62. Okretič Lucijano, M-Nanos — 1:19.82, 63. Ogrinc Miha, M-Ljubljanske mlekarne — 1:20.25, 64. Krajnik Marjan, M-TMI — 1:21.76, 65. Cunk Iztok, M-Sadje zelenjava — 1:31.20.

Veleslalom moški — C — od letnika 1937 do 1946

1. Cuderman Janez, M-KŽKG — 0:37.59, 2. Skvarca Bogdan, M-Ljubljanske mlekarne — 0:38.62, 3. Kranjc Rafko, M-Agrokombinat — 0:38.99, 4. Košir Anton, M-Rožnik — 0:39.04, 5. Tavčar Janez, M-KŽKG — 0:39.43, 6. Marinček Tugo, DS SOZD — 0:39.49, 7. Rot franc, M-KZ Cerknica — 0:39.66, 8. Pular Peter, M-Rožnik — 0:39.79, 9. Bohinjc Dušan, M-Tehna — 0:40.17, 10. Ponikvar Mitja, DS SOZD — 0:40.72, 11. Bobnik Albin, M-ZKZ Mozirje — 0:40.75, 12. Medvedec Martin, M-Tehna — 0:41.07, 13. Šebat Janez, M-KŽKG — 0:41.17, 14. Kozole Ivan, M-Agrokombinat — 0:41.79, 15. Petkovšek Anton, M-Nanos — 0:41.32, 16. Ris Ludvik, M-KZ Cerknica — 0:42.42, 17. Prvinšek Franc, DS SOZD — 0:42.45, 18. Rozman Bogomir, M-KŽKG — 0:42.77, 19. Vodopivec Robert, M-Rožnik — 0:43.52, 20. Štular Franc, M-Rožnik — 0:44.09, 21. Ambrož Ivan, M-Modna hiša — 0:44.46, 22. Debelak Jože, M-Sadje zelenjava — 0:44.95, 23. Renko Edvard, M-KŽKG — 0:45.50, 14. Knaflič Jože, M-Ljubljanske mlekarne — 0:45.70, 25. Glinšek Slavko, DS SOZDA — 0:46.19, 26. Zupančič Henrik, M-Eta — 0:46.41, 27. Gorišek Jože, M-KZ Krka — 0:46.71, 29. Deu Janez, M-MT — 0:47.12, 29. Kavčič Stane, M-Konditor — 0:47.40, 30. Logar Metod, M-Konditor — 0:47.44, 31. Vencelj Anton, M-Pekarna Grosuplje — 0:47.47, 32. Zaveršnik Franc, M-Eta — 0:48.50, Gros Uroš, M-Konditor — 0:48.50, 34. Zagožen Franc, M-ZKZ Mozirje — 0:48.91, 35. Lampe Toni, M-Nanos — 0:49.76, 36. Eniko Fero, M-KGZ Sora — 0:52.21, 37. Mastnak Anton, DS SOZD — 0:52.43, 38. Dermastja Anton, M-Eta — 0:52.87, 39. Prelovšek Maks, DS SOZD — 0:53.17, 40. Acceto Stane, M-MT — 0:53.19, 41. Garbajs Mitja, DS SOZD — 0:54.19, 42. Franc Alojz, M-Eta — 0:55.33, 43. Zadnik Jože, M-Sadje zelenjava — 0:55.74, 44. Novak Janez, M-Nanos — 0:55.95, 45. Rigler Stane, DS SOZD — 0:55.99, 46. Osfalt Maksim, M-KZ Bled 0:56.23, 47. Mrzelj Peter, M-Sadje zelenjava — 0:59.83, 48. Goltez Tone, M-KZ Krka — 1:00.53, 49. Hribar Marko, M-Eta — 1:01.46, 50. Hren Ludvik, M-Rožnik — 1:02.52, 51. Kekuš Janko, M-Nanos — 1:03.15, 52. Domadovnik Mirko, M-MT — 1:05.72, 53. Pukelj Ivan, M-MT — 1:05.82, 54. Planinc Jože, M-Preskrba — 1:11.42, 55. Jan Mato, M-KZ Bled

Sklepi, stališča in ocene, sprejeti na 13. seji poslovnega sveta

1. Gradivo, ki opredeljuje novo obliko sodelovanja potrošnik — trgovina se dopolni z ugotovitvami in predlogi, ki so bili posredovani v razpravi. Konkretizacijo pripravi delovna skupina, razširjena s predstavniki delovnih organizacij: M-IP, M-Nanos, M-ZKZ Mozirje, M-Rožnik in M-Modna hiša. Predlog mora biti pripravljen do 4.3.1987.

2. Pred odločitvijo o graditvi nove mlekarne v Ljubljani mora biti izdelana komparativna študija, ki bo temeljila na sedanjih in načrtovanih zmogljivostih mlekarsko predelovalnih obratov v sozdu, njihovem proizvodnem in potrošniškem zaledju. Primerjalna študija bo podlaga za odločitev glede lokacije, zmogljivosti koncentracije oziroma števila mlekarsko predelovalnih obratov v sozdu, oziroma presojo ekonomičnosti naložbe.

3. Vsa sredstva rezerv, ki jih OZD po zaključnem računu za leto 1986 namenja v sklade občinskih in republiških rezerv,

OZD namenijo za pokritje izgub organizacijam v sozdu. Po goje in obliko dodeljevanja sredstev za kritje izgube posamezni OZD predlaga delavskemu svetu SOZD sanacijska komisija, ki jo je imenoval predsednik poslovnega odbora SOZD.

4. Direktorji so sprejeli obveznost, da bodo v vsaki delovni organizaciji določili delavca, ki bo posredoval aktualne poslovne in druge dogodke, pomembne za medsebojno sprotno obveščanje.

5. V okviru usklajenih stališč večjih proizvodno trgovskih sistemov v SRS se Mercator pogaja z Zagrebškim velesejemom o ceni najemnin za razstavne prostore. V kolikor pametnega sporazuma o znižanju 550 % podražitve ne bo, se drastično zmanjšajo razstavne površine ali celo odstopi od nadaljnjega sodelovanja na sejmu.

Realizacija izvoza in uvoza po članicah v letu 1986

Po podatkih NBS

v 000 din

1 USD = 264,53

zap. št.	DO	I z v o z			U v o z		
		real/85	real/86	ind	real/85	real/86	ind
1.	M-Sadje zelenjava, Ljubljana	-	-	-	25.974	4.225	17
2.	M-Mednarodna trgovina, Ljubljana	8,011.975	6,906.950	87	1,332.194	2,835.834	214
3.	DS SOZD MERCATOR-KIT	-	-	-	55	56.300	1024
4.	M-Mesna industrija, Ljubljana	22.416	15.114	68	50.280	183.992	366
5.	M-Emba, Ljubljana	320.351	-	-	596.111	2,400.378	403
6.	M-Univerzal, Lendava	22.141	44.967	204	-	34.978	-
7.	M-Trgoavto, Koper	-	-	-	4.887	26.054	534
8.	M-Nanos, Postojna	9.604	8.519	89	45.803	31.458	69
9.	M-Kopitarna, Sevnica	244.233	269.259	111	47.305	331.161	701
10.	M-Ljubljanske mlekarne	62.362	35.765	58	454.860	563.808	124
11.	M-Eta, Kamnik	135.222	108.872	81	98.669	114.090	116
12.	M-KŽK Gorenjske, Kranj	298.238	989.752	332	366.889	436.123	119
13.	M-Kmetijska zadruga Metlika	916	216	24	2.353	11.261	479
14.	M-ZKZ Mozirje	66.853	53.943	81	48.993	24.468	50
15.	M-Kmetijska zadruga Ribnica	21.685	14.939	69	-	-	-
16.	M-Kmetijski kombinat Sevnica	83.329	41.851	51	88.440	6.099	7
17.	M-KGZ Sora, Žiri	654	1.533	235	2.645	3.173	120
18.	M-Kmetijsko gospodarstvo, Kočevje	-	-	-	110.147	106.288	97
19.	M-Kmetijska zadruga Medvode	-	2.972	-	-	1.103	-
20.	M-Kmetijska zadruga Cerknica	-	1.933	-	-	-	-
21.	M-Kmetijski zavod, Ljubljana	-	-	-	3.214	-	-
22.	M-Kmetijska zadruga Velike Lašče	60.008	26.291	44	592	378	64
23.	M-Kmetijska zadruga Krka, Novo mesto	38.343	31.691	83	141.173	108.962	78
24.	M-Kmetijska zadruga Dobrepolje	1.059	198	19	-	-	-
25.	M-Agrokombinat Krško	31.847	15.091	48	36.930	50.238	137
26.	M-Izbira Panonija, Ptuj	-	-	-	12.883	16.033	125
27.	M-Tehna, Ljubljana	30.595	891	3	65.323	23.307	36
28.	M-Konditor, Ljubljana	-	-	-	897	5.328	594
29.	M-Ograd, Ormož	-	-	-	313	2.593	829
30.	M-Hoteli gostinstvo, Ljubljana	-	-	-	302	-	-
31.	M-Kmetijska zadruga Trebnje	-	-	-	4.934	-	-
32.	M-Kmetijska zadruga Črnomelj	2.299	3.312	145	-	-	-
33.	M-Pekarna, Grosuplje	-	-	-	-	2.129	-
34.	M-Rožnik	-	-	-	-	824	-
35.	M-Kmetijska zadruga Litija	-	-	-	-	47.578	-
Skupaj:		9,464.121	8,573.787	91 %	3,542.166	7,432.160	210 %
US\$		35,777.131	32,411.398	91 %	13,390.413	28,095.717	210 %

Razgovor s predsednikom organizacijskega komiteja
Center za obveščanje

Letošnji Dan Mercatorja bo na Dolenjskem

Leta 1986 so nekdanje poletne športne igre Mercatorja dobile širše razsežnosti in pomen — kot shod kolektivov vseh članic sozda. Prizadevanje za množično manifestacijo lani še ni povsem uspelo, letos pa se je organizacijski komitej za pripravo Dneva Mercatorja zavzel prav v tej smeri. O zamislih smo spraševali tovariša Marka Glažarja, predsednika organizacijskega komiteja.

Letos se bomo mercatorjevci dobili v Novem mestu — zakaj tam, kdo bo organiziral in kaj nudi /objekti/ (športnikom, kulturnikom, izletnikom)?

V Novem mestu se bomo dobili zato, ker sta tam »doma« po-krovitelj letošnjega srečanja — to sta M-KZ »Krka« in M-Standard in zato, ker je na športnih objektih v tem mestu mogoče opraviti vsa tekmovanja v predvidenih dveh dneh in prirediti ustrezno predstavitev naših kulturno-umetniških storitev ter imajo tudi ustrezen prostor za družabno srečanje delavcev in kmetov našega sozda. Pa še nekaj sta pokrovitelja ponudila: vsem bo omogočeno, da si zadnji dan ogledajo, kaj in kako delavci in kmetje teh dveh način članic delajo in v kakšnem okolju živijo.

Katere slabe izkušnje iz lanske prireditve bodo odpravljene in katere dobre boste uporabili?

Prvenstveno izkušnje iz lanskega Dneva Mercatorja narekujejo nekoliko drugačen pristop v organizaciji in izvedbi. Od slabih izkušenj smo mislili zlasti na to, da se izračun športnih rezultatov preveč zavleče, zato je nujno opraviti na zadnji dan le finalna srečanja. Prav tako ni mogoče ob istem času in na istem kraju pripraviti političnega programa in ob veselem vzdušju zahtevati ustrezno resnost poslušalcev, zato bomo pripravili slavnostno zasedanje delavskega sveta in podelitev nagrad »SOZD MERCATOR-KIT« z ustreznim protokolom in na primernem kraju, kjer je mogoče posebno zaslužne delavce in kmete ter kolektive ustrezno predstaviti in jim posvetiti primerno pozornost ob tem dnevu.

Družabne igre in finale vlečenja vrvi so točke, katere vlečejo na vsaki prireditvi, zato bo to opravljeno v družabnem delu srečanja.

Ena od slabih izkušenj pa je številčno slaba udeležba na srečanju. Računamo, da jo bomo odpravili s tem, da bosta pokrovitelja pripravila širok program ogledov proizvodnje, kulturnih in turističnih točk v ožji in širši okolici Novega mesta, na drugi strani pa pričakujemo, da bodo sindikalni aktivisti ter poslovodni delavci zagotovili sredstva in udeležence, pripravili iz vsake OZD vsaj po en avtobus svojih članov, ki bodo tega dne imeli »Mercatorjev dan« ali v starem žargonu »sindikalni izlet« na Dolenjsko.

Kakšen krog udeležencev pričakujete in kako bo njihov obisk zagotovljen ter kaj bo privlačnost zanje?

Pričakujemo vsaj 3000 ljudi iz naših vrst. Posebna privlačnost zanje bo vsekakor obisk krajev, ki so nam po daljavi tako blizu, pa jih marsikdo sploh še ni videl. Morda jih le nekaj naštejemo: hlevske skupnosti v Šentjerneju, vinogradi in šola pod Trško goro, Dolenjske Toplice, Baza 20 v Ro-

gu, galerija v Kostanjevici, kartuzija v Pleterjah, mešalnica krmil, hladilnica, blagovnice v Gotni vas, Šentjerneju in Žabji vasi, Jarčev dom, muzej NOV v Novem mestu, oskrbni center v Škocjanu, Trdinov dom na Gorjancih... skratka tisoč in še dve možnosti za pester dan. Ne pozabite na razstavo naših likovnikov v domu JLA in družabno srečanje »na jasi« v Dolenjskih Toplicah.

Kako je zamišljen kulturni del, kako slavnostni del in kako zabavni del?

Kulturni del srečanja bomo začeli v soboto zvečer z otvoritvijo razstave slikarjev, kiparjev, ročnih del in drugih obiskovalcev, pesniki in pisatelji bodo v kulturnem delu programa predstavili svoja dela, spremljali jih bodo

koncertanti iz naših vrst. Razstava naj bi bila odprta za javnost celo nedeljo, če pa se bomo z avtorji dogovorili, lahko tudi ves teden za novomeško javnost.

Slavnostni del predvidevamo v domu JLA v Novem mestu, svečana seja delavskega sveta bo posvečena posebej dosežkom našega sozda in letošnjim posebno zaslužnim delavcem in kolektivom.

Zabavni del bo na stalnem zabaviščnem prostoru v Dolenjskih Toplicah, kjer je dovolj prostora za srečanje nas vseh, ki se med seboj premalo poznamo. Ne bo stiske s parkiranjem, za prehrano bodo skrbele združene sile gostiteljev, igrali bodo znani dolenjski godci v stilu valčka, svinga, rock and rolla in ostalih sodobnih melodij. Tekmovali bomo v družabnih igrah, poskusili domačo jed in pijačo, žene zadržnice bodo svojo razstavo jedi in pogrnjnikov ponudile tudi na pokušino in v prodajo.

Kako boste reševali tveganje z vremenom — vemo, da junija vsak dan dežuje?

Z vremenom pa je vedno problem, naročili bomo najlepšega, za vsak slučaj bomo vzeli s seboj dežnike, v res slabem vremenu bomo poiskali rezervno lokacijo v gostinskih prostorih zdravilišča.

Do kdaj je rok za prijavo za posamezne aktivne udeležence (razstavljalce, nastopajoče, tekmovalce)?

Razpis in zbiranje prijav za likovne in literarne ustvarjalce bo razposlan v marcu.

Vabimo k sodelovanju vse, ki se ukvarjajo s tovrstno dejavnostjo, po svojih ozdih pa te tvorce poiščite in navdušite za udeležbo.

Računamo, da v ozdih vendarle sami najbolje poznate tovrstne talente, zato je prav, da nam čim prej javite njihova imena in vrsto zanimanja (slikarji, kiparji, rezbarji, čipkarice, lončarji...) ter vrsto eksponatov, s katerimi bi lahko nastopili na razstavi oziroma literarni ustvarjalci na srečanju. Potreben bo verjetno tudi predhodni izbor.

V časopisu »Mercator« bomo objavili razpis KORŠ za udeležence v športnem tekmovanju — Mercatoriadi.

Poseben razpis bo pripravljen za tiste, ki bodo želeli vodiča pri ogledu posameznih točk oziroma predloženih izletov.

In kako bi začeli s pripravo?

Kot vidite je zasnova »DNEVA MERCATORJA« obširna, naša skupna naloga pa je, da pridemo in sodelujemo, da se tako tudi bolje spoznamo in ponovno ugotovimo, da smo velik in močan kolektiv, pripravljen tudi za nove naloge.

Uspeh zagotavlja zlasti dobra predpriprava, zato se boste aktivisti v sindikatu in poslovodni delavci ustrezno odzvali in organizirali svoje delavce in kmete.

Vse vaše pripombe, želje, mišljenja in vprašanja pošiljajte na naš naslov: Organizacijski komitej za izvedbo DNEVA MERCATOR-KIT, 61000 Ljubljana, Emonska 8.

Center za obveščanje

SOZD MERCATOR-KIT

zaposli novinarja

Pogoj:

— radiestezist

z nadpovprečno senzibilnostjo za odkrivanje neznanih in skritih dogodkov in pojavov

Tale razpis je podoben našim načrtom — nikoli še ne ve, kaj bo na koncu...

Dosežki Mercatoriade

— 1:17.92, 56. Tomažič Božo, M-Ljubljanske mlekarne — 1:25.50.

Veleslalom moški —

D — od letnika 1936 in starejši

1. Arko Dušan, M-Nanos — 0:38.87, 2. Kokelj Ernest, M-KGZ Sora — 0:40.34, 3. Reš Jaka, M-KŽKG — 0:41.26, 4. Mihelič Jože, M-Emba — 0:41.63, 5. Bizjak Ferdinand, M-MT — 0:41.77, 6. Lah Ludvik, M-KŽKG — 0:45.63, 7. Paternost Sergej, M-Nanos — 0:46.71, 8. Repič Janko, M-IP — 0:47.69, 9. Žugič Andrej, M-Agrokombinat — 0:48.71, 10. Igličar Rajko, M-Blagovni center — 0:53.01.

Veleslalom ženske —

A — od letnika 1957

1. Globelnik Janja, M-KZ Bled — 0:40.45, 2. Lavsegar Anka, M-Rožnik — 0:41.01, 3. Marolt Petra, M-ZKZ Mozirje — 0:41.87, 4. Smrdu Neva, M-KZ Cerknica — 0:42.42, 5. Novšak Mateja, M-KK Sevnica — 0:42.44, 6. Heric-Marinček Ksenija, M-MT — 0:44.71, 7. Klemenčič Alenka, M-KŽKG — 0:44.71, 8. Kaker Majda, M-Eta — 0:48.15, 9. Rogelj Mery, DS SOZD — 0:49.36, 10. Šemrov Mojca, M-KZ Logatec — 0:49.44, 11. Rupnik Karmen, M-Rudar — 0:49.60, 12. Skok Nuša, M-ZKZ Mozirje — 0:50.50, 13. Oblak Andreja, M-KŽKG — 0:51.48, 14. Fink Mirjana, M-Konditor — 0:51.61, 15. Belicijan Jana, M-Rožnik — 0:52.28, 16. Mavrič Irma, M-ZKZ Mozirje — 0:52.40, 17. Vrenjak Saša, DS SOZD — 0:52.58, 18. Ogrin Jana, M-Hoteli gostinstvo — 0:52.62, 19. Padar Tatjana, M-Nanos — 0:52.87, 20. Šestir Silva, M-ZKZ Mozirje — 0:53.73, 21. Ahlin Darja, M-Emba — 0:53.83, 22. Majnik Anica, M-Rudar — 0:58.29, 23. Cibale Davorina, M-KZ Logatec — 0:59.43, 24. Traven Sonja, M-KGZ Sora — 1:00.06, 24. Merlak Nežka, M-Rožnik — 1:01.34, 26. Jelovčan Helena, M-KGZ Sora — 1:01.70, 27. Petrič Mojca, M-Rožnik — 1:08.01, 28. Zupan Ivanka, M-KŽKG — 1:08.16, 29. Mali Marjeta, M-ZKZ Mozirje — 1:11.32, 30. Jelenc Nives, M-Rožnik — 1:12.96, 31. Kavčič Anka, M-Rudar — 1:13.89, 32. Žižek Brigita, M-Potrošnik — 1:20.70, 33. Antolič Zvezdana, M-IP — 1:21.99, 34. Pivk Germana, M-KGZ Sora — 1:23.35, 35. Pestotnik Mojca, M-Rožnik — 1:31.73, 36. Vugrinec Mija, M-Rožnik — 1:44.75, 37. Ivaldič Meta, M-Rožnik — 1:18.80.

Veleslalom ženske —

B — od letnika 1947 do 1956

1. Škerl Maruša, DS SOZD — 0:44.84, 2. Rojc Špela, M-MT — 0:44.96, 3. Šegula Danica, M-IP — 0:45.31, 4. Tarkuš Alenka, M-Modna hiša — 0:47.87, 5. Košir Ljudmila, M-KŽKG — 0:48.81, 6. Šoster Mija, M-Eta — 0:49.11, 7. Ohnjec Irena, M-Blagovni center — 0:49.17, 8. Korošec Nika, M-Eta — 0:49.86, 9. Šegota Marija, M-Konditor — 0:49.89, 10. Četne Marjanca, M-KG Kočevje — 0:50.84, 11. Boštjančič Duša, M-KŽKG — 0:51.01, 12. Podlesnik Terezija, M-Rožnik — 0:53.09, 13. Šket Alenka, M-Konditor — 0:55.69, 14. Zrilič Zora, M-MT — 0:56.27, 15. Zadravec Danica, M-Ograd — 0:56.63, Kerlin Asti, M-Rudar — 0:56.63, 17. Bremec Lidija, M-Nanos — 0:57.14, 18. Androjna Ivanka, M-KK Sevnica — 1:00.19, 19. Murn Ljubica, M-Standard — 1:03.10, 20. Lakošek Lena, M-Rožnik — 1:07.27, 21. Prijatelj Silva, M-Eta — 1:07.60, 22. Sukovič Ljuba, M-

Dosežki Mercatoriade

Standard — 1:07.79, 23. Pernek Marija M-IP — 1:12.73, 24. Sivec Sonja, M-Eta — 1:16.43.

Veleslalom ženske — C — od letnika 1946 in starejše

1. Poljanšek Katarina, M-KGZ Sora — 0:42.94, 2. Strmšek Olga, M-Modna hiša — 0:43.17, 3. Dobre Breda, M-MT — 0:46.06, 4. Bilač Ida, M-Modna hiša — 0:47.10, 5. Grubar Tončka, M-Standard — 0:50.03, 6. Grosman Marija, M-MT — 0:50.12, 7. Vidic Sonja, DS SOZD — 0:50.85, 8. Potočnik Marjet, DS SOZD — 0:50.92, 9. Pečarič Stanka, M-MT — 0:53.47, 10. Tomšič Justina, M-Eta — 0:56.93, 11. Likar Milena, M-Rudar — 0:57.97, 12. Pe-harc Greta, M-Rožnik — 0:59.77, 13. Derkač Maja, M-MT — 1:02.94, 14. Kač Metka, M-Eta — 1:06.13, 15. Kozamernik Marjana, M-MT — 1:07.49, 16. Pogačnik Lenčka, M-Rožnik — 1:09.35, 17. Praprotnik Vika, M-Sadje zelenjava — 1:10.90, 18. Mrzel Draga, M-Blagovni center — 1:29.49.

Teki moški — A — od letnika 1957

1. Stanonik Jože, M-KGZ Sora — 18:10.00, 2. Pust Ervin, M-KG Kočevje — 23:35.00, 3. Francelj Florjan, M-KZ Bled — 24:11.00, 4. Antončič Tomaž, M-KZ Cerknica — 24:33.00, 5. Terpin Drago, M-KZ Logatec — 25:36.00, 6. Mihelič Izток, M-Rožnik — 25:41.00, 7. Truden Janez, M-KZ Cerknica — 25:46.00, 8. Kandare Darko, M-KZ Cerknica — 26:44.00, 9. Onušič Jože, M-KZ Cerknica — 27:46.00, 10. Lekšan Alojz, M-KZ Cerknica — 29:16.00, 11. Bajželj Jože, M-KŽKG — 29:21.00, 12. Žagar Martin, M-Eta — 31:15.00, 13. Kandare Tomaž, M-KZ Cerknica — 33:42.00, 14. Škulj Marko, M-Eta — 34:19.00, 15. Lubej, M-Emba — 41:42.00, 16. Grošelj Marko, M-KGZ Sora — 42:52.00

Teki moški — B — od letnika 1947 do 1956

1. Korošec Miro, M-KŽKG — 23:39.00, 2. Painter Marko, M-Rudar — 25:09.00, 3. Konečnik Janez, M-KG Kočevje — 25:46.00, 4. Mihelič Stanko, M-KZ Cerknica — 25:54.00, 5. Jon-tez Dušan, M-MT — 26:26.00, 6. Erznožnik Toni, M-KGZ Sora — 26:56.00, 7. Žust Anton, M-KZ Logatec — 28:01.00, 8. Troha Milan, M-KZ Cerknica — 28:44.00, 9. Kodra Rajko, M-Eta — 28:59.00, 10. Kandus Matjaž, M-Emba — 31:10.00, 11. Diklič Zdenko, M-KG Kočevje — 32:18.00, 12. Žohar Boris, M-IP — 33:36.00, 13. Pušenjak Zvonko, M-Hoteli gostinstvo — 36:55.00.

Teki moški — C — od letnika 1937 do 1946

1. Vencelj Anton, M-Pekarna Grosuplje — 16:16.00, 2. Škufca Vlado, M-KŽKG — 17:20.00, 3. Kavčič Stane, M-Konditor — 17:28.00, 4. Strle Jože, M-KZ Cerknica — 17:59.00, 5. Zadnik Jože, M-Sadje zelenjava — 19:09.00, 6. Glavnik Rene, M-IP — 19:25.00, 7. Renko Edvard, M-KŽKG — 19:31.00, 8. Kalan Lojze, M-KŽKG — 20:35.00, 9. Prelovšek Maks, DS SOZD — 20:38.00, 10. Dermastja Tone, M-Eta — 26:30.00, 11. Potočnik Tone, M-KŽKG — 34:00.00

Teki moški — D — od letnika 1936 in starejši

1. Res Jaka, M-KŽKG — 16:20.00, 2. Prelesnik Tone, M-KG Kočevje — 18:26.00, 3. La-

Ekonomski interes naj zagotavlja smotrno gospodarjenje

Dušan Dolinar — TOZD Ilirija Ljubljana

Kaj je napoti organiziranosti gostincev

Nič novega ne bom povedal, če ponovim, da samoupravna organiziranost ni sama sebi namen. Kadar govorimo o organiziranosti združenega dela, moramo vedno izhajati iz družbenoekonomskih interesov, ki naj pripeljejo do socialističnih samoupravnih odnosov na podlagi čela in pravic, ki izhajajo iz dela.

Pred desetimi leti, ko smo se gostinsko-turistične organizacije dogovarjale za združevanje, smo v elaborate zapisali še več, pa na pamet govorili, da nas ekonomski interes sili v povezovanje — v organizacije združenega dela, in sicer takšne, ki bodo lahko zagotavljale sodobno ponudbo na trgu. Ker smo kot majhne delovne organizacije imeli slabo organizirane strokovne službe ali pa jih sploh nismo imeli, smo se dogovarjali, da v turističnih krajih, kjer ustvarjamo svoj turistično-gostinski proizvod za zadovoljevanje interesov porabnikov domačega ali tujega trga, ustanovimo močne temeljne organizacije združenega dela, ki bodo povezovalе vse gostinsko-turistične delavce v kraju iz trgovine, kmetijstva, gostinstva, industrije itd.

Tako organizirani bi pričeli z ustanavljanjem služb — od nabavne, prodajne, tržno-raziskovalne in analitske, raziskovalne in razvojne — za nove in specializirane prodajne programe, stikov z javnostjo, kadrovske-socialnih, splošnih, finančnih itd.

Stvari pa smo hoteli prehiteti in smo bivše delovne organizacije preimenovali v tozde in ustanovili delovno organizacijo Mercator-Hoteli-gostinstvo. Pričakovali smo, da bo nadaljnje povezovanje gostincev iz trgovine,

kmetijstva, industrije in gostinstva potekalo hitreje in zato tudi nismo hoteli z ustanavljanjem marketinškega koncepta v tozdu, delovni organizaciji in sozdu. Prisotna pa je bila prav gotovo tudi težnja po ohranjanju veljavnih poslovno-vodilnih konceptov, ki nosijo s seboj:

- strah pred spremembami,
- neposlovnost in verbalizem,
- neznanje o sodobni poslovno-upravljalški organiziranosti,
- poslovno neusklajenost in neodgovornost,
- nenaklonjenost rizičnim tržnim akcijam,
- kadrovske problematiko.

Vse to tudi ne spodbuja po desetih letih takšne organiziranosti interesa za povezovanje približno 80 odstotkov gostincev sozda, ki so organizirani izven delovne organizacije M-Hoteli-gostinstvo. Prav gotovo k temu pripomore tudi problematika nizke akumulativnosti panoge, ki se ji davki in obveznosti hitreje zvišujejo kot v drugih panogah — temu primerni oz. neprimerni so tudi osebni dohodki, ki ne pokrivajo niti polovice vložene vrednosti dela.

Zato smatram, da bi morale tudi družbenopolitične organizacije tozda in delovne organizacije Merator-Hoteli-gostinstvo in sozda MERCATOR-KIT več pozor-

in marketinških interesov dosežemo dokončno oblikovanje takosti nameniti tem vprašanjem in dati pobudo strokovnim službam, da na podlagi ekonomskih

šne delovne organizacije, v kateri bi delavci videli možnost za uresničevanje svojih interesov, taka organiziranost pa bi opravičevala tudi svoj obstoj.

Predstavljamo

Izidor Rejc novi direktor M-Blagovnega centra

V Mercator-Blagovnem centru v Ljubljani je z upokojitvijo Konrada Šintlerja prevzel naloge glavnega direktorja Izidor Rejc, dipl.oec.

Rodil se je pred petdesetimi leti v kraju Dole pri Idriji. Diplomiral je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani 1961. leta. Po diplomi je opravljal vrsto pomembnih del in nalog. Med drugim je bil deset let glavni direktor Alpine v Žireh. Po preselitvi v Ljubljano 1975. leta je bil direktor finančnega sektorja, nato pa po reorganizaciji in oblikovanju SOZD Mercator leta 1977 imenovan za direktorja M-Velepreskrbe. To delo je opravljal sedem let. Po združitvi SOZD MERCATOR-KIT v začetku leta 1985, ko se je razformirala M-Velepreskrba, je bil imenovan na dela in naloge pomočnika glavnega direktorja M-Blagovnega centra — za plan, analize in finance — ter opravljal to delo do prevzema dolžnosti glavnega direktorja M-Blagovnega centra.

Iz njegovega načrta dela, ki ga je predložil kot kandidat za glavnega direktorja, smo povzeli bistvene smernice razvoja s poglavitno ekonomsko analizo.

Z vidika upravljanja je opredelil tri sestavine: izvajanje nalog, upravljanje izvajanja nalog ter zagotavljanje podatkov in informacij za izvajanje nalog in upravljanje.

Temeljna dejavnost vsake organizacije, tako tudi DO M-Blagovni center, je izvajanje nalog, s katerimi izpolnjujemo cilje in zaradi katerih tudi obstajamo. Upravljanje izvajanja nalog je potrebno zato, da bo naša organizacija učinkovita in uspešna. Učinkoviti bomo le tedaj, če se ne bomo kot samoupravljalci ukvarjali izključno z delitvijo dohodka, ampak prvenstveno z delitvijo dela in delovnim procesom. Uspešni pa bomo takrat, ko bomo zagotovili učinke, ki so skladni s potrebami ljudi. Spo-

štovati delo, ki naj postane (kdaj bi že moralo) dostojanstvo človeka, ne pa njegovo ponižanje (kadar mu ne omogoča dostojnega življenja).

Vse je mogoče ustvariti iz sebe, iz najboljšega v preteklosti, zlasti pa iz sedanje in prihodnje zakladnice trdnih temeljev gospodarjenja, kajti gospodarska stabilizacija je postala in se vse bolj ponuja kot osrednje moralno vprašanje naše samoupravne družbe.

Suzana Modrijan

Jože Kocon, novi v.d. direktorja Mercator-Univerzala

Jože Kocon je rojen 17.8.1928 v kmečki družini v vasi Petišovci pri Lendavi. Osnovno šolo je končal v Petišovcih, meščansko šolo pa v Lendavi. Nato se je odpravil v Ljubljano, kjer je končal višjo upravno šolo.

Po uspešnem šolanju se je vrnil v rodni kraj, kjer se je zaposlil v krajevni skupnosti kot tajnik Krajevnega ljudskega odbora. Po odslužitvi vojaškega roka leta 1950 je bil v Lendavi okrajni referent za preskrbo. Delal je še na Socialnem zavarovanju kot vodja oddelka za zdravstveno zavarovanje, nato pa v Kmetijski zadrugi Lendava kot tajnik DO.

K Mercator-Univerzalu je prišel leta 1977 in bil vodja splošno-kadrovskega sektorja vse do imenovanja za v.d. direktorja delovne organizacije.

Že kot mladinec je bil aktiven v družbenopolitičnem življenju, saj je bil predsednik mladine v KS Petišovci, nadalje pa funkcionar v KS, okraju in v občinskih organih.

V zadnjem obdobju je bil štiri leta član izvršnega sveta občine Lendava, predsednik krajevnih konference SZDL, predsednik občinske Gasilske zveze Lendava, predsednik zbora krajevnih skupnosti občine Lendava in član več organov v občini, v medobčinskem merilu in v republiki.

Svoje naloge je med dolgotrim delom uspešno opravljal.

Na novem delovnem mestu mu želimo uspehov, kakršne je imel doslej.

Stanislav Graj

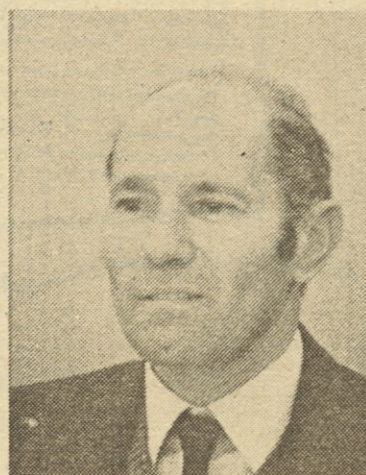
Sklicujem izredni zbor

Kocka je padla! Padla je zadnja ovira — sindikat me bo vodil v moji svetli borbi za kruh, za lepši svetlejši jutri! Čustva, ki me navdajajo, so silna in prekipevajoča. Vsa ta leta članarine niso bila zaman. Zdaj lahko sindikalno stavkam.

Jerica, nič ne boš sindikalno stavkala. Stavkala boš po scenariju. Če ti ne bo uspel podvig po scenariju številka 1, boš podvzela aktivnosti za izvajanje scenarija številka dve, in tako vse do na primer številke 7 oziroma, vse dokler na čelu ne bosta stopala Miha Ravnik in honorarno akutni Mitja Švab, z banderami in delavskim orodjem v roki, in do hripavosti kričala »Tovarne delavcem! Hočeva boljše plače, hočeva..... zahtevava!« Jaz pa bom stopala za njima s člansko izkaznico v roki in s potrdili, da sem vsa leta združevanja dela vzorno plačevala članarino. Bogme, za tak prizor sem jo pripravljena plačati tudi v obliki brezobrestnega avansa. Ali, pri vsem tem me skrbi nekaj. Združeni delavci smo se navadili delegatskega upravljanja, zapravljanja, opravljanja, vodenja, manipuliranja, odločanja in soodločanja. In vse me skrbi, da se bomo tudi za stavko odločili po delegatskem načelu.

Ideja! Jerica, ideja! Stavka po delegatskem načelu! Zakaj te snovalci scenarijev ne povabijo k sodelovanju kot nosilke zdravih in široko revolucionarnih idej? Eureka! V vsaki OZD bo visel spisek dežurnih delegatov — predlagam, da na delegatsko listo uvrstimo sama ugledna imena družbenega in političnega življenja. Delavci z referendumom odločijo, kdo so delegati v stavki, in opredelijo svoje zahteve ter določijo sindikalno predpisan scenarij, ki ga morajo izvesti delegati. Predstavljajte si rezultate, ki bi jih dosegla n.pr. taka delegatska sestava: Miha Ravnik, Geza Bačič, Boris Mužević, Franc Šetinc, Lidija Šentjurc, Mitja Ribičič, Dimitrij Rupel, Jolka Milič in Vinko Kastelic. In medtem, ko bi delegati štrajkali, bi mi, neposredni delavci, lahko mirno in zbrano delali. Zvečer pa bi na prvem TV Dnevniku iz foteljev gledali prizore v živo, kajti prav gotovo se prvi medij javnega obveščanja zaradi elitne udeležbe ne bi odrekel izčrpnemu slikovnemu poročilu o stavki. Jaz v svoji viziji celo mislim, da bi bil za pravico do neposrednega prenosa pripravljen plačati vsaj toliko, kolikor plača za prenos fuzbalske tekme med Zgornjo in Spodnjo Zadobrovo. Pravila obnašanja v zgodovinsko akutni obliki bi zaživel pred nami, združenimi proletarci. Mi pa bi spokojno sedeli in uživali ter se zbrano in odgovorno pripravljali na nov delovni dan in krepili delegatsko razredni boj.

Razredno-sindikalen pozdrav,
inovatorica leta
Jerica Hudorovac

O zimski Mercatoriadi so rekli...

Miro Vaupotič, predsednik KORŠ-a SOZD MERCATOR-KIT

»Če ocenjujem razvoj skupne športno rekreativne dejavnosti v našem sozdu, je KORŠ verjetno premalo storil za pospeševanje smučarije, čeprav prirejamo smučarske tečaje. Interes je večji, kakor mi nudimo ugodnosti. Seveda iščemo še novih oblik in ugodnosti tudi za rekreacijo pozimi.«

Marina Marn, DSSS Mercator-Rožnik

»Zimske Mercatoriade sem se udeležila vsakič, razen dvakrat v

desetih letih, to pa zaradi dogodkov v družini. Bila sem tudi prvič, pred desetimi leti na Črnem vrhu. Včasih je bilo to prireditev lažje organizirati, zaradi manjšega števila udeležencev. Kljub vsemu je organizacija na primer ni ravni. Motijo me samo tisti, ki se prijavijo, potem pa ne pridejo. Letos je bilo za to najbrž vzrok vreme. Moram pohvaliti predvsem delavce iz obeh tozdov, ki sta v Rožniku nova, iz Savice in Trgoprometa. Kar se zmenimo, tisto drži. Kaže, da so delavci izven Ljubljane bolj povezani. Kar se tiče tekmovanja, je bila letos smučarija zahtevnejša. Razumem organizatorje, da so težko vzdrževali proge. Predlagam pa, da bi ženske bile prej na vrsti. Vse predolgo smo čakale, da so

se zvrstili moški, me pa smo vozile po luknjah.«

Lojze Lihtenvalner, Mercator-Ljubljanske mlekarne

»Mi, iz nekdanjega sozda KIT, smo zimske športne panoge gojili v okviru tekmovanj Živiliade. Zdaj smo trejič na skupnih športnih igrah MERCATOR-KIT. V okviru Ljubljanskih mlekarne gojimo organizirano 10 športnih panog. Naš cilj je, da kar največ so-delavcev vključimo v telesno aktivnost. Cilj je, da se čim bolj družimo, da se dobimo na pogovoru. Že od leta 1971 se trudimo, da bi v tem pogledu ustvarili tradicijo, torej delovna organizacija

vsem iz družabnega nagiba. Tu pridem v živ stik z ljudmi, ki jih sicer poznam v glavnem samo po telefonu. Strinjam se s pripombo, naj bi tekmovalke spustili na tej progi naprej, ker moški lažje obvladamo zrit teren.«

Jaka Reš, kmet kooperant M-KŽK Gorenjske, TOK Radovljica, Posestvo Poljče (zlata medalja v teku v kategoriji nad 40 let)

»Prireditev je v redu pripravljena, vendar so proge pretežke za sindikalno prvenstvo. Sam grem

pajne Janko, M-Rožnik — 18:54.00, 4. Kandare Franc, M-KZ Cerknica — 19:57.00, 5. Lah Ludvik, M-KŽKG — 22:27.00, 6. Bombač Jernej, M-Nanos — 26:06.00.

Teki ženske — A — od letnika 1957

1. Demšar Zdenka, M-KŽKG — 19:56.00, 2. Kraševac Katarina, M-KZ Cerknica — 20:38.00, 3. Mlakar Nevenka, M-KZ Cerknica — 23:04.00, 4. Kopina Branka, M-Eta — 31:00.00

Teki ženske — B — od letnika 1947 do 1956

1. Kavčič Marija, DS SOZD — 20:30.00, 2. Kocjan Marjana, M-Rožnik — 21:07.00, 3. Kobola Magda, M-KG Kočevje — 24:03.00, 4. Baloh Vera, M-Eta — 24:10.00, 5. Logar Milena, M-Rožnik — 24:16.00, 6. Odar Urška, M-Rožnik — 24:52.00, 7. Podbevšek Anica, DS SOZD — 25:33.00, 8. Grmovšek Sonja, M-KG Kočevje — 28:27.00.

Teki ženske — C — od letnika 1946 in starejše

1. Vojvoda Marija, M-Rožnik — 22:52.00, 2. Ažman Cirila, M-KŽKG — 24:28.00, 3. Kamnikar Angelca, M-KŽKG — 25:44.00, Mihelič Nežka, M-KG Kočevje — 25:44.00, 5. Otoničar Vida, M-Nanos — 26:16.00, 6. Grosman Marija, M-MT — 27:06.00, 7. Kač Meta, M-Eta — 28:43.00, 8. Širovnik Pavlina, M-KŽKG — 31:55.00.

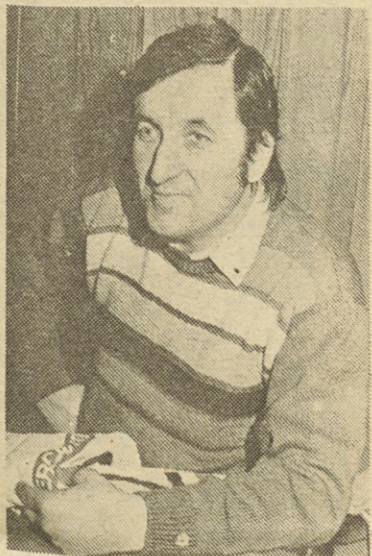
Edvard Renko, vodja ekipe M-KŽK Gorenjske

»Tokrat so bili za tekmovalce ekstremni pogoji. Organizator pač ne more premagati narave, potrudil pa se je v največji meri. Tudi tekmovalci smo pomagali vzdrževati progo. Pripravljeni smo bili prireditve speljati do konca. V naši ekipi imamo še rezerve, veliko najboljših sploh ni tu. Udeležba naših glede na prvotne prijave je bila samo polovična. Očitno so se zbal zaradi vremenskih pogojev, pri drugih pa je prevladal tekmovalni duh. Če primerjamo, koliko dajo druge firme za šport (n.pr. Elektro Gorenjske, ki ima izgube), daje MERCATOR-KIT premalo za zimski šport. Nekateri dobijo še malice, pripeljejo se z lastnimi avtomobili. Vidimo pa, da je naš delavec na kmetiji pripravljen žrtvovati svoj čas za šport v okviru kolektiva in za skupnost. Naš kmet in delavec pri teh skupnih akcijah nista nikdar zatajila. Lahko je voditi kolektiv odnosno ekipo, ki je homogena in ve, kaj hoče. V tem pogledu je vzdušje v okviru KŽK enkratno, in to je treba vzdrževati.

Anton Mastnak, namestnik predsednika poslovnega odbora SOZD

je občinstvo, med katerim so bili zvečine tudi direktorji delovnih in temeljnih organizacij, pozdravil v dveh stavkih in požel splošno odobravanje: »To, da ste se zbrali v tako velikem številu, je dokaz, da v naših kolektivih cenite rekreacijo, še bolj pa, da cenite prijateljstvo.«

Mirko Vaupotič, M-Sadje zelenjava

Marina Marn, M-Rožnik

Lojze Lihtenvalner, M-Ljubljanske mlekarne

Janez Cuderman, M-KŽK Gorenjske

Dušan Arko, M-Nanos

Jaka Reš, M-KŽK Gorenjske

kot taka. Odkar se je pridružila še koprška mlekarne, smo kar številčni, saj nas je 1200. Prizadevali smo si, da bi za tolikšno število ljudi dobili poklicnega organizatorja rekreacije; delavca za to že imamo med sabo.«

Janez Cuderman, Mercator-KŽK Gorenjske, TOZD Mesoizdelki Škofja Loka (zlata medalja v kategoriji nad 40 let v veleslalomu)

»Škoda je, da se vse te prireditve morajo zvrstiti v enem dnevu. Večina nas je namreč prijavljenih v obeh disciplinah, tek in slalom. Tu smo seveda pred-

na vsako smučarijo rad, kljub temu, da imam poškodbo na rami. Proga bi moral biti bolj označena, ne tako potuhnjena. Bolje bi bilo tudi, ko bi bile proge daljše, saj se človek komaj ogreje, pa je že konec.

Dušan Arko, DSSS Mercator-Nanos Postojna (zlata medalja v kategoriji nad 50 let)

»Zimske Mercatoriade sem se udeležil vseh deset let. Že 7 let zasedam prvo mesto v svoji kategoriji. Sicer sodelujem tudi na občinskih in sindikalnih prvenstvih. Mercatoriada je sicer dobro organizirana, le predaleč je. Dostop je zamuden. Kar se tiče dosegljivosti, je bila najbolj ugodna Kranjska gora. Kar se tiče pa družabnega dela, je bil najbolj udoben Slovenj Gradec po tekmah na Kopah pred dvema letoma. Ko bi lahko združili prednosti Kranjske gore in prednosti zabavišča v Slovenj Gradcu, bi bilo to idealno za Mercatoriado.

Tomo Vovčko, Delovna skupnost SOZD

»Morali bi videti razmere večraj. Od zametov sploh ni bilo videti poti, ponekod je proge zasipalo, drugod zbrisalo do golega. Odločitev, da tekmovanje ne preložimo, smo sprejeli šele potem, ko se je sinoči zvedrilo. — Kar zadeva stroške, je plačano iz prispevne stopnje za dejavnost KORŠ vse: tehnična priprava tekmovanja, kosila za udeležence, glasba za ples, najemnina dvorane.«

Edvard Renko, vodja ekipe, ki je bila najmočnejše zastopana, z osvojenimi pokali

10. zimske športne igre delavcev in združenih kmetov sozda MERCATOR-KIT

Center za obveščanje

Na Rogli vrhunska udeležba vseh članic

Desete zimske športne igre delavcev in združenih kmetov naše sestavljene organizacije se kljub negotovemu vremenu lahko ponašajo z vrhunsko udeležbo iz vseh delovnih organizacij. Nastopilo je 200 tekačev in skoraj 500 tekmovalcev v vesleslalomu. Družinski člani, ki so se pripeljali s tekmovalci so prispevali k tej udeležbi, da nas je bilo skoraj tisoč.

Pred 21. februarjem je dva dneva hudo snežilo. Kakor je povedal Tomo Vovčko, ki je bil med glavnimi organizatorji tehničnega in družabnega dela tekmovanja, vse do petka niso bili odločeni, ali naj odpovejo tekmovanje, kaj-

ti proge so sproti spreminjali zaradi zaradi hudega vetra. Progo, ki je ni moglo vzpostaviti državno prvenstvo dan prej, je našim uspelo. Tudi družabni del, povezan s slovesno podelitvijo odličij, ki je bil prirejen spodaj v Zrečah v hotelu Dobrava in v sosednji kino dvorani, se je posrečil na splošno zadovoljstvo. 23 avtobusov, ki so pripeljali poleg številnih osebnih vozil, je razvozilo v poznih večernih urah zadovoljne mercatorjeve v vse smeri Slovenije. Vsak, ki je bil na Rogli, je sklenil, da prihodnje leto spet pride na Mercatoriado.

Dosežki Mercatoriade

Skupno ekipno (točk)

1. M-KŽKG 225, 2. M-Rožnik 123, 3. M-KGZ Sora 106, 4. M-MT 101, 5. DS SOZD + M-IB 98, 6. M-KG Kočevje 91, 7. M-KZ Cerknica 89, 8. M-Eta 74, 9. M-KZ Bled 60, 10. M-Nanos 47, 11. M-IP 46, 12. M-KZ Logatec 38, 13. M-Modna hiša 32, M-Rudar 32, 15. M-Blagovni center 30, 16. M-Pekarna Grosuplje 25, 17. M-Konditor 24, 18. M-Agrokombinat 22, 19. M-Ljubljanske mlekarne 20, 20. M-Emba 19, 21. M-Standard 14, 22. M-KK Sevnica 12, 23. M-Sadje zelenjava 11, 24. M-Kopitarna 7, 25. M-Hoteli gostinstvo 3, 26. M-Ograd 1.

Vesleslalom moški ekipno

1. M-KŽKG 85, 2. M-Sora 46, 3. M-MT 40, 4. M-KZ Cerknica 26, 5. DS SOZD + M-IB 25, M-Rožnik 25, 7. M-Agrokombinat 22, 8. M-KZ Mozirje 21, 9. M-KZ Bled 20, M-Ljubljanske mlekarne 20, 11. M-IP 12, M-KZ Logatec 12, 14. M-KZ Cerknica 9, 15. M-Kopitarna 7, M-Tehna 7, 17. M-Blagovni center 6, 18. M-Standard 3, 19. M-Rudar 2, 20. M-KK Sevnica 1.

Vesleslalom ženske ekipno (točke)

1. DS SOZD + M-IB 41, 2. M-MT 40, 3. M-Modna hiša 32, 4. M-Rožnik 28, 5. M-KGZ Sora 25, M-KZ Bled 25, 7. M-Blagovni center 24, M-Eta 24, 9. M-KŽKG 20, 10. M-KZ Mozirje 15, 11. M-IP 15, 12. M-KZ Cerknica 12, 13. M-Standard 11, 14. M-KK Sevnica 11, 15. M-Rudar 10, 16. M-Konditor 9, 17. M-KZ Logatec 6, M-KG Kočevje 6, 19. M-Ograd 1.

Tek moški ekipno (točke)

1. M-KŽKG 75, 2. M-KG Kočevje 55, 3. M-KZ Cerknica 48, 4. M-KGZ Sora 35, 5. M-Pekarna Grosuplje 25, M-Rožnik 25, 7. M-Rudar 20, M-KZ Logatec 20, 9. M-Eta 17, 10. M-Konditor 15, M-KZ Bled 15, 12. M-IP 14, 13. M-Sadje zelenjava 11, 14. M-MT 11, 15. M-Nanos 10, 16. M-Emba 7, DS SOZD + M-IB 7, 18. M-Hoteli gostinstvo 3.

Teki ženske ekipno (točke)

1. M-Rožnik 45, M-KŽKG 45, 3. M-Eta 33, 4. M-KG Kočevje 30, 5. DS SOZD + M-IB 25, 6. M-KZ Cerknica 20, 7. M-Nanos 11, 8. M-MT 10.

»V teh desetih letih, odkar je bilo prvo tekmovanje mercatorjevcv na Črnem vrhu nad Idrijo, je postalo problem, kako organizirati družabno oziroma tovariško srečanje za tolikšno število tekmovalcev in drugih udeležencev«, je povedal predsednik koordinacijskega odbora za rekrea-

cijo in šport v sozdu, Miro Vau-potič. »Naša politika je, gojiti ne le športna srečanja, ampak pred-

vsem družabni del, ki pomaga k ustvarjanju pripadnosti firmi in k čvrstosti enotnosti kolektiva.«

Hotel Planja na Rogli, svečano odet v praznje snežene čipke, ki jih je pripravil snežni vihar prejšnjega dne.

Žilnice na Rogli so v soboto večinoma prevažale Mercatorjeve. Vse foto Matjaž Marinček

»Tri, dva, ena, smuki!« Mišice se naprejo, srce dela v podvojenem ritmu in po slabi minuti izogibanja rdečim in modrim zastavicam zasopel narediš zaključno kristjanjo.

Dobra masaža je pol uspeha – ostalega pol pa priprava...

Marku Grošlju iz Mercatorjeve Kmetijske gozdarske Zveze se je med tekom utrgala vez na smučki. Ni odstopil. Po eni nogi je nadaljeval do cilja!

Tekmovalke so pred pričetkom različno premagovale tremo: sončile so se, se pogovarjale, zamišljeno opazovale konice svojih smučí, vse po vrsti pa je po dolgem čakanju pošteno zabeležilo.

Žalosten konec tekmovanja Agroski za ekipo sozda Mercator-KIT
Matjaž Marinček

Minuta molka na razglasitvi

Ko je že vse kazalo, da nič ne more skaliti zmage ekipe sozda Mercator-KIT na sobotnem tekmovanju Agroski, 27. februarja v Kranjski gori, je bil konec pretresljivo žalosten.

Sedemkratnega zmagovalca zimskih Mercatoriad v svoji starostni skupini, Dušana Arka, delavca Mercator-Nanosa iz Postojne (teden dni star pogovor z njim kot udeležencem Mercatoriade in prav toliko staro fotografijo objavljamo na 7. strani), je po odpeljanem vesleslalomu in doseženem petem mestu v kategoriji C nepričakovano zadela kap.

Na žalost se tudi tekmovalni nastop Mercatorjevega moštva ni dobro končal. Ker je v vesleslalomu moških v kategoriji B z Jontezovo številko 2 vozil in zmagal Kolman (oba iz Mercator-Mednarodne trgovine), so se tekmovalci sozda Emona pritožili in – uspeli. Prireditelj (odbor za šport

in rekreacijo sozda Emona, priprava proge: Timing Ljubljana, računalniška obdelava podatkov: SOZD Emona in IBM) se je z lahkim srcem oklenil določila pravilnika, ki v takšnem primeru predvideva diskvalifikacijo ekipe. SOZD Mercator-KIT bi imel celo brez sporne vožnje za približno desetino več točk kot moštvo prireditelja

Zmagovalci po kategorijah in uvrstitve Mercatorjevcv do 5. mesta

Vesleslalom – ženske B: 1. Boža Turkar, ABC Pomurka; ženske A: 1. Janja Globelnic, 4. Anka Lausengar, obe Mercator-KIT; moški C: 1. Janko Žehelj, Emona, 2. Anton Košir, 5. Dušan

Arko (+), oba Mercator-KIT; moški B: 1. Iko Krašovec, Emona, 4. Štefan Stojan, M-KŽK, TOK Radovljica; teki – ženske B: 1. Marija Kavčič, 5. Marija Vojvoda, obe Mercator-KIT; ženske A: 1. Majda Papler, Emona, 3. Zdenka Demšar, M-KŽK, TOK Radovljica, 5. Katarina Krašovec, Mercator-KIT; moški B: 1. Vinko Lotrič, KZ Škofja Loka, 3. Jaka Reš, M-KŽK, TOK Radovljica, 4. Anton Vencelj, Mercator-KIT; moški A: 1. Klemen Dolenc, M-KŽK, TOK Radovljica, 3. Jože Stanonik, Mercator-KIT.

Uvrstitve ekip: 1. Emona, 2. ABC Pomurka, 3. Mercator-KŽK, TOK Radovljica, ... 32. Mercator-KZ Trebnje, 35. Mercator-KZ Bled.

Pri dobri organizaciji tekmovanja ne smejo na cilju manjkati žepki, v katere časomerilci zatikajo kartončke z rezultati.

Matjaž Marinček

Contal pokrovitelj zimskih grafičnih iger

V soboto, 7. februarja je bilo na Arehu zimsko srečanje delavcev grafične, grafično predelovalne in založniške dejavnosti Slovenije. Na zelo mehkih progah se je pomerilo 25 ekip. Pokrovitelj iger je bil tozdar Contal iz sestava Mercator-Mednarodne trgovine, organizator pa časopisno grafično podjetje Večer iz Maribora, ki se je za dobro počutje tekmovalcev zelo potrudilo. Malo manj so se potrudili časomerilci, člani smučarske šole Branik, ki so delali napake in čase naknadno popravljali.

Zmagovalci v vesleslalomu

Moški (M) do 25 let: Peter Jagodic (Mladinska knjiga); M 25 do 35 let: Uroš Mencinger (Večer); M 35 do 45 let: Milan Jelšek (Večer); M nad 45 let: Jože Blažič (Gorenjski tisk); ženske (Ž) do 20 let: Ksenija Heric-Marinček (Mercator-MT, tozdar Contal); Ž nad 30 let: Marjeta Šostarič (Delo).

Zmagovalci v tekih

M do 35 let: Srečo Pliberšek (Cinkarna); M 35 do 45 let: Igor Nunčič (Aero); M nad 45 let: Bogdan Rečnik (Večer); Ž do 30 let: Polona Pesjak (Gorenjski tisk); Ž nad 30 let: Marjeta Šostarič (Delo).

Moštvene uvrstitve

1. Gorenjski tisk, 2. Cinkarna Celje, 3. ČGP Delo, ... 13. M-MT, tozdar Contal.

13. sednica poslovnog saveta SOUR-a

Vesna Bleiweis

Odluke odgodjene

Ljubljana, 11.2.1987. godine — Od poslednjeg susreta direktora SOUR-a prošla su čak tri meseca. U to vreme sazrevali su neki predlozi, koji bi morali uneti svež vetar u poslovanje i poslovnost, razvoj i međusobno informisanost. A u pogledu gubitaka: stari predlozi — stara rešenja.

Nov model saradnje

Prilično dugo smo nastojali da postignemo drugačiju organizovanost potrošača, odnosno takvu organizaciju saradnje potrošač — trgovina, koja bi i jednoj i drugoj strani donela korist. Najnoviji model, koji je bio predstavljen direktorima, nije bio ni usvojen ni odbijen. Razmena dokazivanja »za« i »protiv«, odnosno afirmisanja pozitivnih i veoma rizičnih strana predloga dovela je do neutralnog rešenja: zamišljen model treba dopuniti s praktičnijim rešenjima, predloženim u diskusiji, a određiće ih dopunjen sastav radne grupe koja je pripremala model. Do 4. marta o.g. očekuje se udružen rezultat teorije i prakse.

Mlekara — devojačko krilo ili duge gaće

Medjunaslov posudili smo zbog uvodne najave izveštaja, prof. dr. Franca Kervine. Rekao je da predstavljanje sadašnje i buduće problematike ljubljanske mlekare liči na devojačko krilo koje mora da bude dovoljno dugačko da pokrije subjekat zanimanja i dovoljno kratko da podstakne interesovanje. I zaista je ispelo u tome! Informacija je proizlazila iz ocene neodrživosti sadašnjeg stanja u radu ljubljanskih mlekara, koja traži da Ljubljana gradi novu mlekarnu. Prema predračunskoj brojci, koju će tražiti nova investicija — 3.000 milijardi dinara — moglo bi se proceniti, da je u pitanju megalomanski projekat, a na realno tlo nas stavljaju brojke o otkupu i preradi količine mleka, te evropske orijentacije o udruživanju mlekarско-prerađivačkih pogona.

U diskusiji o predviđenoj investiciji našli su se u istom košu: poljoprivrednici, proizvođači mleka, zadruge, koje organizuju proizvodnju, zadružni savez s različitim konceptom razvoja mlekarско-prerađivačkih kapaciteta, ljubljanci, pretežni potrošači mleka i njihovo izvršno veće, odgovorno za njihovo opskrbljivanje, regionalni interesi, koncept delovanja opštenarodne odbrane u vanrednim uslovima, mogućnosti SOUR-a i njegovi interesi, repro-zajednica za mleko, cena mleka, objektivnost analiza o kvalitetu mleka, informisanje, razvijeni i nerazvijeni svet u oblasti mlekarstva, itd...

Djevojačkim krilom svakako nećemo moći da pokrijemo koš, pa ni duge gaće ne bi trebalo vešati preko njega, jer je vreme dragoceno i svaka svadja će prozrokovati da će i najstručnija i najracionalnija odluka poskupeti do iznosa, koji za »normalnog« građana neće biti čitak. Elabarat, kojeg je pripremio »Smelt« mora imati prateću-komparativnu studiju, koja treba da se temelji na uvažanju sadašnjeg i planiranog stanja mlekarско-prerađivačkih pogona u SOUR-u njihovom sirovinjskoj in potrošačkoj pozadini, koja pokriva SOUR. Komparativna studija s ekonomskim delom neka pokaže, da li je odluka o izgradnji jednog mlekarско-prerađivačkog pogona jeftinija ili da je gradnja prema matematičkoj operaciji $1 + 1 = 1$ jeftinija i efikasnija.

Mnogi će nam prebacivati, kako je stvar oko izgradnje nove

Ima nešto važno

mlekare napisana nedovoljno razumljivo.

Jednom rečenicom može se napisati ovako: Ljubljani i ljubljancima je nova mlekara potrebna. O tome, kakva će biti, gde će se izgraditi i koliko velika će biti već se svadjaju in svadjaće se stručnjaci i političari — ali novca za izgradnju nema i neće ga biti još neko vreme.

Sanator bi moral da bude SIV

Opet smo pozajmili reči, izgovorene na sednici poslovnog saveta. Kada je direktor »Kmetijskega gospodarstva Kočevje«, Janez Žlindra komentirao gubitak u stočarstvu i uporedio proizvodne i finansijske rezultate, jasno je dao na znanje da dolazi do gubitaka zbog nenormalne kamatne stope na obrtna sredstva, koje proizvodnja ove vrste ne može podneti. Istina je i to, da mogu biti gubici i veoma elastična stvar, ako ne već i od mentalnih i dugoročnih potreba OOUR — a te umesnosti računovodskog zanata zavisna čarolija. Sva sredstva, koja su OOUR-i po završnom računu dužni usmeriti u opštinske i republički fond zajedničkih rezervi, koristiće se za pokrivanje gubitaka u OOUR-u »Poljedelstvo meso« (M-Agrokombinat Krško), OOUR-u »Posestva« (M-Ljubljanska mlekarna), OOUR-u »Govedoreja« (M-kmetijsko gospodarstvo Kočevje) i OOUR-u »Živinoreja« (M-

KZ Črnomelj). Ovim sredstvima biće dodata još i sredstva poslovnih partnera iz istog izvora. Uslove te oblike davanja ovih sredstava će na predlog komisije za sanaciju odrediti radnički savet SOUR-a.

Ne buš videl beli Zagreb grad!

Samo zlobnici i klevetnici smeju tvrditi, kako je poskupljenje za izložbene prostorije na Zagrebačkom velesajmu za 550 % pre svega rezultat Univerzijade. Pošto slovenski proizvodno-trgovski sistemi, koji obično učestvuju na toj konvencionalnoj priredbi u to ne veruju, doneli su odluku da pregovaraju o ceni. Ako ne dođe do pametnog sporazuma, izlagači će drastično smanjiti povr-

šine za izložbe ili će se čak odlučiti da prekinu tu saradnju. MERCATOR-KIT u tom koordiniranom nastupu neće biti izuzetak. Ipak se mogu proizvodne organizacije u njegovom sastavu, koje ne mogu bez velesajamske priredbe u Zagrebu, odlučiti drugačije in nastupiti individualno.

Kako moženo znati više jedni o drugimi

bilo je nagovešteno u predlogu za izmenu sadržajne koncepcije nedeljnog informativnog biltena, koji sada izlazi pod naslovom »Informator« u izdanju Centra za informisanje. Došli smo do zaključka, da se ovog oblika informisanja nedovoljno poslužuju same organizacije u cilju međusobnog obaveštavanja o poslov-

nim i značajnim samoupravnim aktivnostima. Do sada je Centar za informisanje isčeprkao neka značajnija obaveštenja, bilo od stručnih službi M-IB ili u Radnoj zajednici SOUR-a, ali dalje njegova želja po povećanoj saradnji u oblikovanju Informatora nije došla. Nije ni čudo, pošto i one šture vesti, koje se objavljuju u Informatoru, ne stižu do onih, kojima su u prvom redu namenjene. S prihvaćenom obavezom da će se direktori pobrinuti za informacije iz svojih organizacija, možda će nedeljni informativni bilten ipak postići poslovnu prirodu i promeniti se iz naganjača onih koji kasne u list, koristan i za nešto više nego za — povećanje hrpice na stranici: »Nepregledano«.

Prejeli smo
Nikola Milić

»Merkator«
iz svojih najboljih dana

Poštovani drugovi i drugarice iz redakcije »Merkatora«. Pošto sam pročitao u jednom broju vašeg i našeg lista u rubrici »Jubileji«, da pišete o 100-godišnjici Merkator-Kopitarne iz Sevnice i 30-godišnjici Embe (vredne poštovanja) reših i ja da vam se javim sa ovih par reči. Radim u robnoj kući »Mercator« Novi Beograd koja u ovoj godini proslavlja 15-godišnicu svog otvaranja. Naša robna kuća koja jedina predstavlja i nosi ime »Merkator« u našem glavnom gradu je otvorena 1972 godine. Od svog otvaranja imala je dosta uspeha (bila je i u krizi), ali su to sve prošli dani. Sada je to onaj stari in popularni »Merkator« koji vraća slavu iz dana kada je bio otvoren. A sve zahvaljujući drugovima rukovodiocima koji su došli (mladi, perspektivni, ambiciozni) i za ovo kratko vreme koje su kod nas, učinili mnogo da to bude onaj »Merkator« iz svojih najboljih dana. Da je to tako potvrdio je i drug Marjan Rožič koji nam je uputio samo reči pohvale, i što se videlo bio je veoma zadovoljan sa našim radom. Na kraju nam je pozeleo mnogo sreće u daljem radu. Želim vam reči još par podataka koji će samo potvrditi ove moje reči. Prošle godine otvorili smo svoju prodavnicu galanterije u Novom Beogradu, a ove jubilarne godine smo otvorili dve. 3. januara u naselju nadomak Beograda — Cerak — Vinogradi otvorene su prodavnice bele tehnike, a druga je butik. To je još jedan znak da »Merkator« nastavlja uzlaznom linijom i da će postizati još bolje rezultate tokom sledećih godina.

Redakciji i listu želim mnogo uspeha u daljem radu. Sa drugarskim pozdravom i unapred zahvalan, radnik robne kuće »Merkator« na Novom Beogradu.

Nidža

Zaključci, stavovi i ocene,
usvojeni na 13. sednici poslovnog saveta SOUR-a

1. Materijal, koji definiše novi oblik saradnje potrošač — trgovina treba dopuniti s konstatacijama i predlozima koji su bili izneti u diskusiji. Konkretizaciju će pripremiti radna grupa, u kojoj će biti i predstavnici radnih organizacija: M-IP, M-Nanos, M-ZKZ Mozirje, M-Rožnik i M-Modna hiša. Predlog mora da bude pripremljen do 4. marta 1987. godine.

2. Pre donošenja odluke o izgradnji nove mlekare u Ljubljani mora se izraditi komparativna studija, koja će biti osnovana na sadašnjim i planiranim kapacitetima mlekarско-prerađivačkih pogona SOUR-a, njihovom proizvodnoj i potrošačkoj pozadini. Komparativna studija biće osnov za donošenje odluke u pogledu lokacije, kapaciteta, koncentracije, odnosno broja mlakarsko-prerađivačkih pogona o SOUR-u, odnosno za donošenje procene o tome, koliko je predložena investicija ekonomična.

3. Sva sredstva rezervi, koja OOUR-i namenjuju za pokrivanje gubitaka organizacijama u SOUR-u. Uslove i oblik dodeljivanja sredstava za pokrivanje gubitaka pojedinom OOUR-u predlaže radničkom savetu SOUR-a komisija za sanaciju, imenovana od strane predsedika poslovnog odbora SOUR-a.

4. Direktori su prihvatili obavezu, da će u svakoj radnoj organizaciji odrediti radnika, koji će Centar za informisanje obaveštavati o aktuelnim i ostalim događajima, značajnim za međusobno permanentno obaveštavanje.

5. U okviru usklajenih stavova većih proizvodno-trgovačkih sistema u SR Sloveniji Mercator pregovara sa Zagrebačkim velesajmom o ceni zakupnine za izložbene prostorije. Ukoliko ne bude postignut pametan sporazum o sniženju 550 % poskupljenja, drastično će se smanjiti površine za izlaganje ili čak odstupiti od daljeg učestvovanja na sajmu.

Prenove poslovalnic tozda Mesoizdelki
Jasmin Mrkalj — Tozd Mesoizdelki Škofja Loka

Sodelovanje z izvedenci znotraj sozda

Skladno z letnim planom si tozd Mesoizdelki (Mercator-KŽK Gorenjske) prizadeva, da v vsakem letu posodobi in nanovo opremi nekaj mesnic in delikates. Tako je bilo tudi v letu 1986 opravljeno nekaj adaptacijskih posegov v naših mesnicah, ki so zahtevali nemalo napora in denarnih vlaganj. V novembru in decembru sta bili prenovljeni oziroma posodobljeni dve poslovalnici v Škofji Loki na Mestnem trgu in Delikatesa v Trzinu.

V mesnici na Mestnem trgu 20 v Škofji Loki je bilo mogoče po opustitvi predelave razširiti uporabni prostor mesnice, predvsem hladilnic, in urediti večjo razsekovalnico. Pri tem posegu je bilo potrebno urediti dve dodatni hladilnici in opraviti prenos strojne opreme, nanovo napeljati elektroinstalacije ter opraviti dela na tlakih in zidni keramiki.

Pri načrtovanju ureditve mesnice smo izhajali iz ureditvenega programa, ki naj bi omogočal tudi tirni vnos surovine — svežega mesa. Zaradi zahtev spomeniškega varstva (ker je objekt na Mestnem trgu 20 arhitektonski spomenik v starem mesnem jedru), smo za zdaj opustili izvedbo tirnega vnosa. Uredili smo dve hladilnici, ki smo jih nanovo izolirali, uredili tlake in stensko oblogo, zamenjali hladilniška vrata in nanovo uredili notranjo opremo razsekovalnega prostora ter hladilnic.

Večinoma smo uporabili že obstoječo strojno opremo iz opuščene predelave (to je kompresorska oprema in izparilci).

Vse navedeno je zahtevalo, da smo pridobili ponudbe gradbenih izvajalcev in obrtnikov, nekatere posege pa je izvedla lastna vzdrževalna služba, predvsem montažo hladilniške opreme in elektroinstalacij. Na ta način smo precej prihranili in smo dejansko naročili storitve zunanjih izvajalcev samo za gradbena dela in stenske obloge ter tlake.

Gradbena dela je izvajal »Obrtnik« iz Trzinca, stenske obloge in ureditev tlakov »Obrtnik« iz Kranja. Vrednost ureditvenega po-

Mercator na Gorenjskem

sega v mesnici v Škofji Loki je bila 4 milijone dinarjev. V Delikatesi Trzinu smo imeli večji poseg, saj je bilo potrebno trgovski ter pomožni protor kakor tudi kletni del v celoti gradbeno urediti kakor tudi nakupiti novo opremo, od hladilniških vitrin do trgovskih polic, in urediti električne napeljave ter kletni prostor stanovanj, ki so dali soglasje za izvedbo plošče, ter ves prostor Delikatese.

Prenovljena Delikatesa v Trzinu je zdaj dokaj sodoben trgovski prostor, v katerem bodo tudi zaposleni imeli boljše delovne pogoje, kupci pa sodoben pregleden trgovski del ponudbe, kjer bodo lahko kupili vse iz izbora izdelkov tozda, kakor tudi trgovsko blago drugih proizvajalcev.

J.Mrkalj-Kadmus

Aforizmi

Napovedovalci svetle prihodnosti, zbudite se!

Na koncu koncev država lahko odmre, saj imamo bogate posameznike

Vsak poseg naj bi omogočal popestritev ponudbe in zato bo v prenovljeni delikatesi razširjen predmet poslovanja, kar bo omogočalo večji dohodek v tej poslovalnici.

Skupna vrednost ureditvenih posegov — izvedba plošče, tlakov, zidnih oblog, nakup hladilniške in trgovske opreme, električnih napeljav in kuhinjski del je znašala 6 milijonov dinarjev.

Kakor je navada v tozdu je bila prenova izvedena po zasnovi tozda. Precej dela so opravili delavci vzdrževalne službe. V prihodnje načrtujemo tudi nekaj večjih ureditvenih posegov v lastnih poslovalnicah.

Ureditve se bomo lotili bolj načrtno, z lastnim znanjem in uporabo znanja zunanjih sodelavcev, ki so se specializirali za opremo živilskih in trgovskih prostorov.

Tu pričakujemo, da bomo še bolj sodelovali s strokovnjaki iz temeljnih organizacij v sozdu, ki imajo dolgoletne izkušnje na tem področju. Pričakujemo, da bo tovrstno sodelovanje v sozdu rodilo skupno naložbo in ureditev reprezentančne trgovine v Stični, kjer bodo ponudili vrhunske izdelke sirarji, mesno-predelovalna industrija, proizvajalci vin z Dolenjskega in drugi.

Opozorila javnosti

Iz Gorenjskega Glasa, 17.2.1987

Cenovna neskladja v kmetijstvu

Kranj, 13. februarja — »Bo cenovna politika, tako kot že večkrat v povojnem času, spet izbrala za »žrtev« kmetijstvo in živilstvo?« se v pisanju medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko, kranjskemu izvršnemu svetu, skupščini gorenjskih občin in medobčinskemu svetu ZKS za Gorenjsko sprašuje **Janez Tavčar, direktor Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske**. »Že decembra nam je 72 dinarjev razlike med izdatki za prirejo enega litra mleka in odkupno ceno prinesla pri mesečni količini 500 tisoč litrov 36 milijonov dinarjev izgube. V zadružnem sektorju, kjer na mesec oddajo okrog 2,1 milijona litrov mleka, so razmere podobne, le da kmetje dela in denarja ne vrednotijo po tržnih cenah. Podobno neskladje kot pri mleku je tudi pri mesu; pri kilogramu goveda (žive teže) je razlika 220 dinarjev, pri prašičih (92 odstotkov jih kupimo zunaj Gorenjske) najmanj 320 dinarjev.

Jože Avsenek, direktor KŽK-jeve temeljene organizacije koope- rantov Radovljica je še prepričljivejši: »Januarja so se tulci za molzni stroj podražili za 162 odstotkov, nadomestni deli za električnega pastirja za 223, traktorske zračnice za 111, bovisal za 42 odstotkov, čistila za molzne stroje (bis) za 78 odstotkov, napajalniki za živino 86, mineralna gnojila KAN za 34 in NPK za 43 odstotkov...«

»Kmetijske in predelovalne organizacije na Gorenjskem smo vsak mesec zaradi cenovnih neskladij ob 300 milijonov dinarjev dohodka. To bo že v prvem četrtletju povzročilo izgube — dobri delavci bodo odšli, razmere na farmah se bodo še poslabšale...« pravi Janez Tavčar. »Nedvomno je, da so reprodukcijski materiali predragi in da jih ne moremo vračunati v cene, ki jih določa zvezna vlada. S povprečno mlečnostjo 6300 litrov na kravo smo na evropski ravni, s porabo surovin za enoto proizvoda celo pod evropskim povprečjem.«

Živinoreja je, sodeč po izračunih, že zdaj v težavnem položaju — in še v težjem bo, če bo zvezna vlada vztrajala pri obljubi, da mleka in mesa ne bo podražila prej kot 1. julija. Mar to pomeni, da bodo kmetijske in predelovalne organizacije ob polletju največji gorenjski zgu-barji?

Naj bo tako ali drugače — od kmetijstva po eni strani zahtevamo, da se obnaša kot gospodarska panoga, po drugi plati mu cene nekaterih pridelkov določa zvezna vlada. Tako sicer ščitijo standard delavcev tudi v številnih drugih državah, naj bo njih ureditev meščanska ali socialistična, vendar hkrati zgledno skrbijo, da proizvajalci ne zabredejo v gospodarske težave. Res je, da z novimi, višjimi cenami kmetijstva ne bomo spravili na zeleno vejo in da podražitve dvakrat ali trikrat na leto le napihujejo inflacijo, pa vendarle: če so v državi in v republikah dopustili podražitve gnojil, krmil in drugega reprodukcijskega materiala, potem je jasno, da se »val podražitve« ne more ustaviti pri mleku ali mesu.

C. Zaplotnik

Kaj delamo v sindikatih in kako

Kristina Antolič — MIP

Pobrigati se bo treba za obveščenost o pravicah in dolžnostih članov

Za nami so letne programske konference osnovnih organizacij ZS v temeljnih organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih in v delovni organizaciji MIP.

Ugotavljamo, da so delovanje, dejavnost ter učinkovitost dela v posameznih izvršnih odborih kot pri posameznih članih, pa tudi komisijah in odborih več kot zadovoljive, saj je bila temu posvečena tudi vsa skrb in pozornost. Zato lahko mirno rečemo, da so tudi posamezniki svoje delo odlično opravili.

Ocena dosedanjega dela zajema vsa področja, ki neposredno zadevajo delavcev gmojni, samoupravni in družbeni položaj. Na letnih programskih sejah smo ugotavljali ne le dosežene rezultate, pač pa tudi to, da se je družbeno ekonomski položaj naših temeljnih organizacij v primerjavi z drugimi bistveno izboljšal, tako v ptujski občini kot v podskupini dejavnosti. Naše ugotovitve pa so tudi usmeritve, ki so podlaga za naše aktivnosti, tako pri sprejemanju planskih usmeritev za leto kot pri spremljanju realizacije med tekočim le-

Mercator v SV Sloveniji

tom. Osebni dohodki zaposlenih so se bistveno povečali, razumljivo, na podlagi ustvarjenega dohodka.

Sklep razprav po poročilih je ugotovitev, da delo osnovnih organizacij ZS in njihovih izvršnih odborov uspeva, saj je cilj aktivnosti učvrstitev samoupravnega položaja delavca kot gospodarja z rezultati dela, da kot član najširše družbenopolitične organizacije delavcev vpliva s svojimi pobudami in predlogi na delo organov samoupravljanja in delo delegacij v svojem delovnem kolektivu. Njihove dejavnosti vključujejo:

- oblikovanje stališč in predlogov, ki so pomembni za uveljavljanje ustavnega položaja delavca in njihove socialne varnosti;

- sprotne ocenjevanje razpoloženja delavcev in pravočasno opozarjanje na probleme, ki bi morebiti nastali;

- sodelovanje z Občinskim svetom ZS in v okviru občinskih odborov dejavnosti;

- spremljanje in vzpodbujanje dela sindikalnih skupin in njihovih poverjenikov;

- sodelovanje z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami;

Razpravljalci so opozorili še na potrebo po spreminjanju socialne politike, ki je po oceni v delovni organizaciji dobro zastavljena. Glede družbeno organizirane prehrane lahko trdimo, da je organiziran topli obrok, vendar pa ne za vse zaposlene, kajti za zaposlene v prodajalnah zaradi

narave dela ali zaradi oddaljenosti to ni izvedljivo.

Izvajanje programa oddiha, športa in rekreacije dobro napreduje. Delovna organizacija razpolaga s številnimi počitniškimi prostori ob Jadranu, pa tudi za ljubitelje zimskega veselja je poskrbljeno. Zmogljivosti pa se iz leta v leto povečujejo. Dosežkov v športu ne bi naštevati, saj smo športniki MIP-a znani vsemu sozdu.

Ena od pomembnih je prav gotovo skrb za delavčevo zdravje, ki se odraža v organiziranem preventivnem zdravljenju, sistematskih zdravstvenih pregledih in drugem.

Spregovorili smo tudi o izobraževanju trgovskih kadrov, opravljanju pripravniških stažev, o izpopolnjevanju oziroma preverjanju znanja o požarni varnosti in varstvu pri delu.

In kakšna je informiranost delavcev — članov sindikata?

Splošna ugotovitev je — dobra. Vsakdo je obveščen o tem, kar si želi, za kar se zanima in če je informacijo iskal, jo je tudi dobil.

Glede finančnega poslovanja OOSZS moramo priznati, da smo preskromni pri porabi sredstev ali pa nismo bili dovolj pozorni pri sprejemanju planov. Iz tega sledi, da izbobraževanja sindikalnih delavcev in enkratno pomoč članom sindikata ne financiramo iz sindikalne članarine, pač pa jih črpamo iz drugih virov. Zato ostaja toliko večji saldo sindikatu.

In še nekaj: osnovne organizacije ZS se bodo v prihodnosti posvečale sprejemu novo zaposlenih delavcev v članstvo Zveze sindikatov Jugoslavije, v skladu z usmeritvami RS ZSS in Občinske organizacije ZSS. Pobrigati se bo treba, da bo delavec seznanjen s pravicami in dolžnostmi člana sindikata, ki so opredeljene s statutom ZSJ.

Obrat tozda Mesoizdelki

Jasim Mrkalj — Tozd Mesoizdelki, Škofja Loka

Kje nastajajo znamenite stiške salame, klobase in mast

Marsikdo v Mercator-KŽK Gorenjske in v tozdu Mesoizdelki ali od zunanjih sodelavcev je presenečen, ko jim omenimo, da imajo loški mesarji svoj predelovalni obrat v 850 let starem samostanu cistercijancev v Stični. Za to naj napišemo na kratko nekaj vrstic o tem kulturnem spomeniku.

Kot datum nastanka stiškega samostana se šteje leto 1136, v času vladanja papeža Inocenca II. in cesarja Lotarja II. ter za časa življenja Sv. Bernarda. J.V. Valvasor v Slavi Vojvodine Kranjske piše: »Samostan Stična, v domačem jeziku Sitizena... je velika, po starem načinu zidana stavba z obzidjem in mnogimi stolpi dobro zavarovana. O stiški božji hiši bi imel dovolj snovi, da bi celo razpravo napolnil, ko bi hotel vse natančno popisati...«

Romanska Stična, kakršna je danes, je bleščeč kulturni spomenik, ki je v stoletjih doživel tudi baročno in gotsko prevleko. Stična je med vsemi samostani na slovenskem ozemlju v mejah Jugoslavije najstarejši, zato zasluži, da je tudi evropski in jugoslovanski spomenik in last vsega človeštva. Tako je Stična poleg Kostanjevice razmeroma dobro ohranjena arhitektura cistercijancev in poleg srednjeveških kartuzij v Žičah, Jurklostru, in Pletterjah ter Benediktinskega gornjega gradu srednjeveški spomenik, ki ima svoje mesto v umetnostni zgodovini. Prva večja prenova in konzervacija stiškega samostana je bila opravljena pod vodstvom Dr. F. Steleta v letih 1927-1935, v pripravah na 800-letnico. V letu 1986 pa je bila opravljena še prenova in konzervacija večjega de-

Mercator na Dolenjskem

la samostana ob cerkvi, prostori bivše gimnazije, dvorišče, fasade, križni hodnik in še kaj.

Lahko povemo, da je tudi tozd Mesoizdelki v preteklem in tem letu prispeval za ohranitev stiških objektov nad 5.000.000 dinarjev.

DE Stična v sestavi tozda Mesoizdelki

Pred tem je v Stični KZ Stična imela manjšo klavnico in predelavo. Ker so imeli obilo težav s tem obratom, so se najprej združili z Ljubljanskimi mlekarjami, ki pa je ob formiranju mesne industrije na Gorenjskem ta obrat prepustila škofjeloškemu tozdu Mesoizdelki. V tozdu so takoj na začetku imeli nemalo težav, da so izdelali ustrezen tehnološki proizvodni program, ki naj bi omogočal izkoristek možnosti DE in seveda zagotavlja dohodkovno uspešnost.

Pri snovanju ustreznega programa, je najbolj vidno mesto s svojim znanjem zavzemal tehnolo-

log Anton Mulej, ki je zagovarjal koncept trajnega programa izdelkov. Vsa leta od osvojitve programa pa do danes se je kakovost znamenitih stiških izdelkov povečevala, kar potrjuje vrsta priznanj in zlatih medalj.

Kolektiv DE Stična je maloštevilen (22 zaposlenih), večinoma domačinov iz okolice Stične in Ivančne gorice, Muljave ter Šentvida pri Stični. Po izjavi vodje DE Stična, Valentina Verčiča, ki je že skoraj dve desetletji zvest obratovodja stiških mesarjev, je ta kolektiv izredno homogen in prizadeven, tako da z delovno disciplino in odnosom do dela nimajo nobenih težav.

Vsi zaposleni so usposobljeni za specifično delo svoje delovne enote, kjer nastajajo znamenite stiške suhe salame in klobase, kakor tudi klasično topljenje masti ter ocvirki. Letna proizvodnja ocvirkov 5 let narašča iz leta v leto za deset do 15 odstotkov tudi zaradi tega, ker je povpraševanje po stiških izdelkih pri potrošnikih izredno veliko. Zmogljivost letne proizvodnje v stiškem obratu tozda Mesoizdelki iz Škofje Loke je od 400 do 500 ton. Glede na število zaposlenih in tehnološko opremljenost delovne enote je to dokaj veliko, v prihodnosti pa bo mogoče z nekaterimi posodobitvami povečati obseg proizvod-

nje. Posodobitev za zdaj zelo klasične in zahtevne proizvodnje pa je nujna, saj je težkega ročnega dela še vedno ogromno. Za ponazoritev naj povemo, da je navedeno količino izdelkov, katere klasično sušimo v navadnem dimu bukovih drv v starodavnem stiškem stolpu in potem prenesemo v zorični stolp ali prizemno zoričnico, potrebno vse prekladanje opraviti ročno. Ravno tako prekajevanje poteka v treh nadstropjih sušilnega stolpa, kar je dodaten napor.

Razkorak med ponudbo in potrebami po trgovskem kadru

Jože Kirm — M-KZ »Krka«

Šolanje trgovcev spet v Novem mestu

V temeljih planov za obdobje 1986-1990 je opredeljen razvoj trgovine v regiji kot ena od prednostnih nalog za skladnejši razvoj. Trgovina je namreč zelo zaostala za razvojem. V letu 1985 je znašal v strukturi družbenega proizvoda delež trgovine v SRS 12,2 %, v občini Novo mesto pa le 5,2 %. Stanje pa se še slabša.

Potrebe trgovcev v regiji znašajo za obdobje 1987-1990 — 370 delavcev. Letno pa se je dosedaj vpisalo v šolo Brežice in druge šole komaj 10 učencev, kar ne pokriva niti enostavne kadrovske reprodukcije.

Delovne organizacije trgovinske dejavnosti zaradi tega že več let zahtevajo izvajanje trgovinskega programa pri Družboslovnih ekonomski šoli v Novem mestu. Prepričane so, da bodo samo s približanjem kraja izobraževanja učencem zapolnili kadrovske vrzeli pri pridobivanju trgovskih delavcev.

Po podatkih Skupnosti za zaposlovanje je za leto 1987-1988

razpisano 51 štipendij, namer učencev za to dejavnost pa le 34, če bo izvajanje programa v Novem mestu.

Ko je konferencija delegacije za dolensko regijo obravnavala delegatsko gradivo za 6. zasedanje skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije, je sprejela sklep, da sprejema in potrjuje amandma, ki ga je posredoval odbor za usmerjeno izobraževanje Občinske izobraževalne skupnosti Novo mesto strokovni službi Izobraževalne skupnosti Slovenije k predlogu razmestitve izvajanja vzgojno izobraževalnega programa obsega vpisa v usmerjeno izobraževanje za šol-

ske leto 1987-1988. V teku usklajevanja o obsegu vpisa in razmestitve izvajanja vzgojno izobraževalnih programov je bila zahteva po izvajanju izobraževanja trgovinske dejavnosti pri Družboslovnih ekonomski srednji šoli v Novem mestu sprejeta. Razmestitev pa je potrdila tudi skupščina Izobraževalne skupnosti Slovenije na zasedanju 10. februarja 1987. V Novem mestu bomo torej že v letošnji jeseni odprli oddelek za trgovinsko dejavnost.

Iz Mercator-Modne hiše v Mariboru

Piše Edi Kobale

Vodilni v modi in po kakovosti

Maribor, 16.2.1987 — V M-Modni hiši v Mariboru se že vse od začetka poslovanja trudimo, da bi se kupci pri nas kar najbolje počutili in da bi jim naši prodajni prostori in seveda tudi oprema in pohištvo nudili prijeten videz.

Vendar čas zahteva svoje. Zato smo se odločili, da našim cenjenim kupcem ponudimo, razen dobre izbire blaga, tudi preurejene prodajne prostore v I. nadstropju naše blagovnice. Prenove smo se lotili z obnovo dotrajane talne obloge in s preureditvijo posameznih oddelkov z novimi modernimi elementi. Pri tem želimo posebej preurediti oddelke za čevlje in usnjeno galanterijo zaradi večje preglednosti nad našo ponudbo.

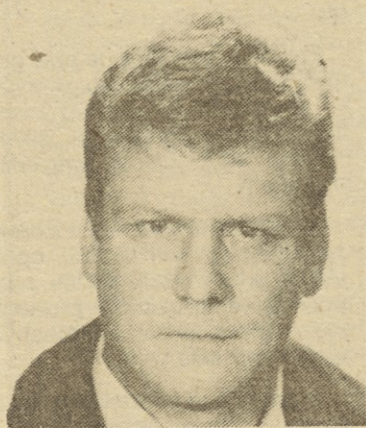
Naložba sicer ne bo ravno poceni, stala bo prilično 46 milijonov dinarjev. Pogodbe z izvajalci so sklenjene. Pri obnovi bo sodeloval mariborski »Tapetnik«, za talne obloge pa »Alples« iz Šentjurja pri Celju, ki bo opremil prodajalno s pohištvo.

Kljub obnovitvenim delom bomo poslovali nemoteno, saj bomo nadstropje obnavljali postopoma. Če bodo dela tekla po načrtu, bo M-Modna hiša nudila novo podobo in ponudbo že čez dober mesec.

Verjamemo, da se nam bo naložba kar hitro obrestovala in da bodo kupci zadovoljni in še raje

Mercator v SV Sloveniji

prihajali k nam. Radi pa bi s tem pridobili še novih potrošnikov, da bi naša hiša še naprej ostala vodilna v modi in po kakovosti.

Iz Maribora piše naš sodelavec Edi Kobale

Večja izbira mesa in mesnih izdelkov

Jože Kirm — M-KZ »Krka« Novo mesto

Tozd Oskrba ugodil kupcem

Potrošniki v Novem mestu pogosto negodujejo nad slabo založenostjo v trgovinah in skromno izbiro blaga. Tudi ponudba z mesom in mesnimi izdelki ni taka, kot je v nekaterih drugih slovenskih središčih.

Zaradi tega so potrošniki z velikim zanimanjem in zadovoljstvom sprejeli prenovljeno mesnico z dodatnim programom, ki jo je v sredo, 11. februarja, odprla zadružna TOZD Oskrba na novomeškem glavnem trgu.

S težavo sem se prerinil do poslovodje Toneta Pekolja, ki je zaradi obilice dela komaj našel čas za nekaj besed.

Preureditev lokala iz bivše klasične mesnice je trajala vsega tri tedne, kolikor so obrtniki potre-

bovali za preureditev, in Alprem Kamnik ter LTH Škofja Loka za montažo opreme oziroma hladilnih naprav.

Prodajalna nudi poleg vseh vrst svežega mesa in mesnih izdelkov lastne proizvodnje tudi različne mesne izdelke in konzerve drugih predelovalcev, mleko in mlečne izdelke, začimbe, pijače in različne druge delikatne izdelke in živila. Del prodajalne je namreč preurejen, kot samopostrežba.

Poslovodja Tone zagotavlja,

da se bodo potrudili, da bo prodajalna bogato založena tudi v bodoče in ne le ob otvoritvi in da bodo storili vse, da bodo kupci s postrežbo zadovoljni. Trenutno je gneča pri blagajni zaradi velikega obiska pa tudi delavci se še niso povsem privadili.

Prepričan je, da se bo naložba, za katero se je zadruga odločila, zaradi zelo povečane prodaje, hitro obrestovala.

Konferenca osnovne organizacije Zveze sindikatov v Mercator-Nanosu

Sergej Paternost

Obravnava poslovnih dosežkov načrtna

V februarju so se tudi v Postojni zbrali delegati konference osnovne organizacije Zveze sindikatov Mercator-Nanos. Pripravili so predlog za podelitev priznanja SO Postojna »23. april« za delovno organizacijo M-Nanos, ki letos praznuje 40 let delovanja.

Evidentirali so kandidate za samoupravne organe sozda MERCATOR-KIT, v skupščino in organe Splošnega združenja trgovine Slovenije in v skupščino in organe medobčinskih gospodarskih zbornic.

Kandidatka za delegatko v delavski svet SOZD je Edita Žiber-

Nanosove vesti

na iz delovne skupnosti M-Nanos, njen namestnik je Miro Mila-

vec iz tozda Preskrba Portorož.

Kandidatka za listo arbitrov notranje arbitraže SOZD je Zdenka Čeč, referentka v pravni službi DSSS M-Nanos. Kandidatka za delegata v skupščino in organe Splošnega združenja trgovine Slovenije sta Leopold Kaluža iz Ilirije iz Ilirske Bistrice in Maks Strle, direktor tozda Trgovina Rakek. V izvršni odbor Splošnega združenja je imenovan Tone Černe, predsednik PO M-Nanos.

V organe Medobčinskih gospodarskih zbornic so predlagali:

- v skupščino Franc Koščak in Iztok Mislej
- v IO Ernes Penko
- v komisijo za splošna ekonomska vprašanja Emil Vuga
- v komisijo za turizem in gostinstvo Janez Novak
- v komisijo za vprašanja kakovosti Gordana Bandelj.

Predsednik PO Tone Černe je opozoril na aktivnosti in organiziranje priprav za obravnavo in sprejem zaključnih računov po tozdi. Poročila o rezultatih poslovanja bodo obravnavana na vseh samoupravnih organih, kjer naj bi bil sindikat nosilec razprav. Podal je tudi oceno gospodarjenja in opozoril na zunanje dejavnike, ki so vplivali na rezultate notranje trgovine.

Sklep konference je, da se vsi delegati in drugi funkcionarji sindikata aktivno vključijo v razprave, ki bodo sledile.

Zdenka Ščuka je delegatom posredovala program športno rekreativne dejavnosti v letu 1987, ki je bil sprejet na DS M-Nanos. Po tem programu se bodo aktivnosti odvijale na zimski in letni Mercatoriadi; organiziran bo množični pohod na Nanos ob 40-letnici ustanovitve M-Nanos, občinske sindikalne igre in druge športne prireditve.

Prizor z letošnje Rogle. Foto Matjaž Marinček

Pravnik svetuje
Sergej Paternost

Odškodninska odgovornost TOZD

Ali tozd odgovarja za škodo, ki jo utрпи delavec ob padcu na poti iz delavnice, izven stalno določene poti za prihod in odhod z dela?

Delavec je po končanem delu odšel iz delavnice, vendar se je vrnil, ker je nekaj pozabil. V delavnico pa se ni vrnil po običajni poti, ampak po drugi, neobičajni poti, kjer je zaradi poškodovanega poda padel in se poškodoval.

Na predlog delavca je prvostopenjsko sodišče odločilo, da sta za škodo odgovorna delavec in tozd, vsak polovico. Proti odločbi se je pritožil tozd in uveljavljal izključno krivdo delavca, ker je odšel iz delavnice izven za to določene stalne poti.

Drugostopenjsko sodišče je pritožbi tozda ugodilo in odločbo sodišča prve stopnje spremenilo tako, da je zahtev predlagatelja v celoti zavrnilo, ker po določilih zakona o združenem delu ima delavec, ki utрпи škodo, pravico zahtevati odškodnino po splošnih načelih o odškodninski odgovornosti. Ta načela pa so opredeljena v zakonu o obligacijskih razmerjih, ki določa, da kdor drugemu povzroči škodo, jo je dolžan povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde.

Za razrešitev tega primera je torej odločilno, ali je predlagatelju škoda nastala po krivdi druge udeleženke, to je tozda, ali ne. Drugostopenjsko sodišče sicer ugotavlja, da je škoda nastala v zvezi z delom, vendar pa meni, da ni nastala po krivdi tozda. Delavec je škodo utrpel, ko je odhajal z dela, vendar je odhajal z dela izven za to določene poti. Tozd je delavcu zagotovil varno pot, to je tisto, ki je bila določena za prihod in odhod z dela, delavec pa se je poškodoval, ko je odhajal z dela izven te poti, zato ni podana krivda tozda in s tem odškodninska odgovornost do delavca.

Občina ne vlada trgovini
Andrej Dvoršak

V Cerknici si trgovci ne konkurirajo

»V občini Cerknica nosijo kar tri organizacije Mercatorjevo zastavo: Mercator-Trgovato, Mercator-Nanos, TOZD Trgovina Rakek in M-KZ Cerknica. Slednji dve sta tudi napomembnejši nosilki osnovne preskrbe«, je ob našem obisku poudaril predsednik IS Skupčine občine

Cerknica sodi po velikosti na 17 mesto med slovenskimi občinami in šteje 15.000 prebivalcev. Po družbenem proizvodu pa je na 33 mestu. Večji del prebivalcev je zaposlenih v gospodarstvu, od 5.400 kar 4.800, medtem ko preostali delujejo v družbenih dejavnostih. Le sedem odstotkov prebivalcev se ukvarja s

kmetijstvom, kot edinim virom preživetja.

Predsednik Franc Ješelnik ugotavlja, da je preskrba v občini zaradi členovitosti in razdrobljenosti naselji zelo problematična. Kar 127 zaselkov je v občini in zato so tudi prodajna mesta raztepena na vse konce in kraje. To vpliva na velike materialne stroške in manjši dohodek trgovine.

»Ne delamo si utvar, da bi povečali število prodajnih mest,« razmišlja Ješelnik. »Iščemo drugačne možnosti, predvsem v zasebnem sektorju. V manjših krajih bi zelo radi oddali trgovine v roke zasebnikom, modtem bi v večjih radi popestrili ponudbo in poskrbeli za specializacijo posameznih trgovin. Specializiranih trgovin sedaj ni veliko in prav takšne najbolj pogrešamo.«

Ko je govoril o konkurenci med trgovskimi organizacijami v občini, je menil, da konkurence ni, ker jo sistemski zakoni praktično onemogočajo. Obe Mercatorjevi organizaciji, Trgovina Rakek in Kmetijska zadruga imata sorodne trgovine le v središču občine, medtem, ko je dejavnost v manjših krajih med njima porazdeljena, tako da vsaka nosi del bremena, ki ga prenašajo prodajalne na vasi. V občini pa

Prejeli smo

Mestna organizacija ZB NOV Postojna

Toplota, ki izžareva iz ljudi k ljudem

Bilo je pred novim letom, ko smo pripravljali srečanje z varovanci v Domu počitka. Obiskali in obdarovali smo tudi bolne in zaslužne krajanke Postojne in okolice. Teh obdarovancev je bilo čez sto. Pismo prošnje za pomoč pri tej obdaritvi smo poslali tudi vaši delovni organizaciji Mercator-Nanos, TOZD Grosist in TOZD Izbira.

Ko smo prišli zastopniki MOZB, KORK, DI in DU med vas, nas je prijetno presenetila prijaznost, topel nasmeš in pogovor. To, da ste si sredi dela in težavnih nalog vzeli trenutek za pogovor z nami, prisluhnili našim načrtom in željam, je dalo našemu delu podvig in vrednoto.

Hvala za prijeten sprejem vsem v pisarnah, hvala za pomoč celotnemu kolektivu in hvala za prijaznost vsem, ki so delali z nami v skladišču.

Radi bi vam v skopem obrisu prikazali tisti prednovoletni dan, ko smo bili pri varovancih v Domu upokoencev.

Lučke, ki so obsevale z novoletne jelke, so vžigale blesk v oči vsem tistim varovancem, ki so še sami ali v spremstvu skrbnih negovalk prihajali v dvorano. Tudi tistim nepokretnim in bolnim sta čestitka in darilce vžgala iskrico veselja, da smo z njimi. Program so pripravili učenci OŠ in pevke DU Postojna. Lepo je bilo. Nekateri varovanci so tiho prepevali ob lepih narodnih. S pozdravi, petjem in šaljivimi prizorčki smo stekali urico lepega srečanja. Prinesli smo jim utrinek naše in njihove Postojne. Ob pogostitvi jih je spremljala pesem vaškega harmonikaša Slavka Novaka in bobnarja.

Povedali smo jim, da so k tej pogostitvi in svečanosti pripomogla podjetja, saj so bili mnogi med njimi člani teh delovnih organizacij.

Vsi si želimo ohranjati utrip življenja v naši družbi. Širili in poglabljali bomo še tako srečanje, saj vsi vemo, kako pomembna je toplota, ki izžareva iz ljudi k ljudem.

Delovnemu kolektivu Nanos, ki nam je ljubeznivo pripomoglo pri izvedbi tega humanega novoletnega srečanja, izrekamo zahvalo. Ta zahvala je v imenu vseh obdarovanih. Zahvaljujemo se pa tudi v imenu vseh organizacij, ki so pripravljale to srečanje.

Predsednik MO ZB NOV
Leban Janko

Predsednik KO RK
Tonkovič Mimica

tudi ne razmišljajo o kakšnih združitvah bodisi na račun ene ali druge organizacije. Menijo, da naj o tem odločajo predvsem ekonomski razlogi, saj se »politično« združevanje doslej ni še nikoli obneslo.

Čeprav sodijo rezultati gospodarjenja v občini v skupino pod povprečjem v Sloveniji, pa so rezultati naših preskrbovalnih organizacij glede na občinske še slabši. Franc Ješelnik je, ko je govoril o osebnih dohodkih, pol za šalo pol zares, dejal, da so zalsti v Trgovini Rakek osebni dohodki zaskrbljujoče nizki, meni Ješelnik, ki dobro pozna težave v trgovini in kolektivih svoje občine.

Slovenija kolesari

Odbor za množičnost pri Kolesarski zvezi Slovenije je pripravil zanimivo akcijo »SLOVENIJA KOLESARI«, ki naj bi vzpodbudila čim širšo športno rekreativno aktivnost posameznikov še zlasti pa družin.

Akcija poteka v smislu svobodne izbirne poti in časa. Za vzpodbudo in stimulacijo pridobijo udeleženci, ki prevozijo:

- družina 5 voženj, od tega ena nad 50 km,
- posamezniki 5 voženj, od tega tri nad 50 km

VELIKO MEDALJO.

Za malo medaljo pa so pogoji sledeči:

- družina tri vožnje, od tega ena nad 50 km,
- posamezniki pet voženj, od tega ena nad 50 km.

Vsak udeleženec si iz seznama možnih prog izbere svojo pot ter si v kartonček, ki ga dobite na Kolesarski zvezi Slovenije, Breg 2, Ljubljana vpisuje prevožene poti. Ko doseže ustrezno število voženj za malo ali veliko medaljo, kartonček pošlje kolesarski zvezi, ki mu pošlje ustrezno medaljo.

Za vrsto poti, ki so primerne za kolesarjenje je kolesarska zveza pripravila tudi popis prog, na koncu katerih — pa ne vseh — dobite tudi žig o opravljeni vožnji; žig pa ni pogoj za pridobitev medalje, saj organizator meni, da bi bila napak vsaka formalnost, pa tudi zavest posameznika nekaj velja.

Komisija za športno rekreacijo in oddih pri RS ZSS je akcijo »SLOVENIJA KOLESARI« ocenila v smislu stališč o množičnih športnih prireditvah, kot ustrezno rekreativno aktivnost in jo predlaga za vključitev v programe športne rekreacije v OZD.

POVABITE SODELAVCE NA KOLO!

Radenska svetuje

NAPRAVITE KOKTEJL »FLAMENGO«

Potrebujete:

0,5 vina Dana
eno barsko žlico smetane
1/2 soka limone
dolijete Swing eksotik.

Koktejli servirate v ozek,
visok kozarec, za dekoraci-
jo dodate pomarančo in
kandirano sadje in ponudi-
te s slamico.

Na zdravje!

Radenska

Novost iz Radenske

Mile Bitenc

ŠUM — za diabetike

Skupaj s strokovnjaki Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani so v Radenski pripravili takšno pijačo, ki so si jo že dolgo želeli diabetiki in vsi ostali, ki se morajo oziroma želijo izogniti sladkorju.

ŠUM je ime novi osvežilni pijači, ki jo boste odslej srečevali na vaših policah v dveh okusih: »ŠUM LIMONA« in »ŠUM ORANŽA«.

Brez skrbi ga lahko popijejo tudi diabetiki, kolikor jim prija, saj ne vsebuje niti grama sladkorja. Vsebuje le mineralno vodo Radensko tri srca, izvlečke sadežev, vitamin C in sladila. NE VSEBUJE KONZERVANSOV!

ŠUM osveži, odžeeja, je odličnega okusa in, kar je najvažnejše — NE VPLIVA NA VIŠINO SLADKORJA V KRV, kar so pokazala tudi testiranja za diabetike na kliniki za endokrinologijo v Ljubljani.

Diabetiki so o ŠUMU že obveščeni. Zato se ne začudite, če ga bodo v vaši prodajalni iskali oziroma zahtevali.

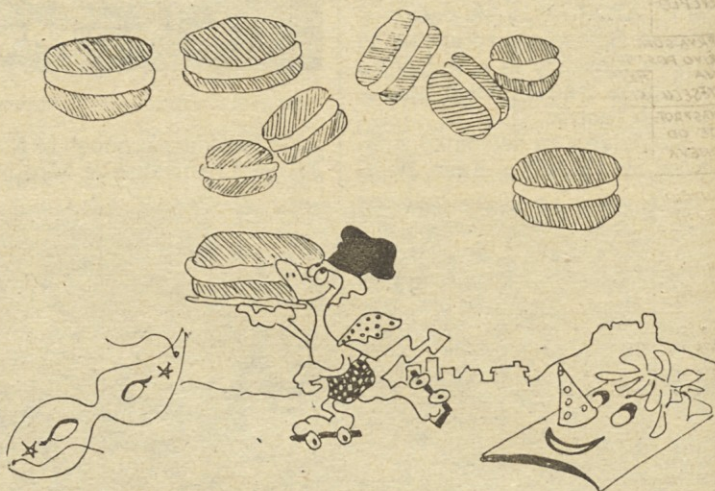
Izreči — to je olajšanje!

Če vas boli,
če vas tišči,
če ste uspeli
ali pogoreli,
ko so vas pohvalili
ali pregazili,
ko edini niste v zmoti,
če ste tozd na pravi poti,
ko nekaj ni le vaš problem,
ko iznašli ste emblem,
in ne morete prespati,
morate si pomagati —
za to smo tu, da se obelo-
dani:
naš naslov — na zadnji
strani!

Iz Mercator-Konditorja vas mamijo
Alenka Medved

Po pustnih krofih je zadišalo

Tudi letos je v norih predpustnih dnevih po Ljubljani zadišalo. Pa ne samo v Ljubljani, diši tudi na Vrhniki, v Postojni, Sežani in Portorožu. Včeraj je že zadišalo tudi po Gorenjski vse tja do Tržiča. Savinčani in Celjani so si meli nosove, tako prijetno je dišalo na njihovem koncu. Kamnik je zadišal, zadišale so Domžale, v Grosupljem in Ivančni gorici so se zaradi dišav otrokom podedile sline.

Pa saj ni nič čudnega, da diši že skoraj pol Slovenije. Slaščičarji v Zmajčkovem butiku izvrstnih slaščic so že začeli cvreti prave domače pustne krofe. Slastne in voljne, z belim venčkom in marelično marmelado v sredini.

Kaj je boljšega, kot ugrizniti v svežo, toplo voljnost pustnega krofa. Saj bi jih pripravili doma, pa kaj, ko je toliko dela. Na koncu pa še ne uspejo tako, kot bi želeli.

V Zmajčku so jih cvrli vse dni pred in med pustnimi prazniki. Stanje v krofarni je dobesedno obsedeno; krofarjem so priskočili na pomoč slaščičarji in zavitkarji, saj bi reveži sicer omagali. Štiriindvajset ur bdeti nad krofi, je seveda nemogoče, zato so naši strokovnjaki delali v treh izmenah, tako da jih lahko kupite sveže in tople. Kupite jih lahko v vseh prodajalnah Mercatorja, sicer pa bo tako dišalo, da vam jih ne bo treba iskati.

Poleg krofov vam priporočamo tudi izvrstne lincerje z marmelado. Srčkano zapakirane prodajamo v belo, turkizno, roza prenosnih kartonih, ki stoje na policah poleg drugih domačih piškotov. Lincer je ravno pravšnje darilo, če smo povabljeni na čaj popoldne. Ob prijetnem klepetu se nam bo topil v ustih. Sicer pa, najboljša reklama je lincer sam. Pokusite ga!

iz zmajčkovega butika izvrstnih slaščic.

LETO '86

HRANITI NA HLADNEM IN TEMNEM PROSTORU

jedilno rafinirano sončnično

CEKIN
special

MERCATOR - KŽK GORENJSKE KRANJ

VSEBINA 1L TOZD »Oljarica« Britof VSEBINA 1L

dodano 0.01% citronske kisline

rok uporabnosti 1 leto

ŠUMNIK										HESTO										AHACIČ										ZADRŽ										JUG										DRUGI										IZ ČRKA										DOBER										TONA										DUIŠIK										HESTO										LETELIC										OD SON										UPRAVA										AVT. OZU										ZIMSKA										LJUDSKA										NATRIJ										LEQUAN										KSHODNO																																																																																																																																																																																																																																															
NAL. B. SOČE										VIKTOR										V GLAS										TELEV.										SANOGL										ABECE										FIN										TERNO										BREZ										DIZAN										VARNOS										SARATEVA										ENA										REPUBL.										NATRIJ										LEQUAN										AFRISKA																																																																																																																																																																																																																																																																													
PREPREK										HOŠKO										INE										KRONA										BOGATI										ŽENSKO										INE										KONCENT.										TABORISCE										TOVARNA										KOVINSKE										AVTODR.										FELO ZAC.										OBARA										BIRKAC										FORMULI										PINKI										VRSILEC										DOLN.										ŽENSKO										INE																																																																																																																																																																																																																																					
CLOVER										LITER										BIVSI										REDOV-										NICA										OLEPŠE										REMAU										MALIK										DUŠIK										KARADŽE										IC										POVRŠIN										NERA										INE VEC										NORV. KR										JUG										RITISKA										PET DESE										POSADK.										LESNIK										DIPLOM.										ZBOR										VRSILEC										DOLN.										ŽENSKO										INE																																																																																																																																																																																			
VISOKO										LEPOTNO										DREVO										PRITOK										SAVE										OSVEŽ.										PIJACA										ANGEL. PIS.										(LAWRENCE)										POD										SOP. POLIT.										(NINAJL)										ISTA SANO										GLASNIKA										ALEKSANDR										NAGY										NE SPO-										ČIT										KONČENA										PIŠČAL										PRIJADE										TI V										NESREČI										BANJA										POZNEJE										PARILO										GRAT										KISIK										NASA										ROŽA																																																																																																																																											
AVT. OZU										ŠPANILJE										INDUSTR.										RUDARSK.										OBNOV.										V										NEHČIJI										DEL. EL.										STROJA										NORD										NAV-										KLJUB										KONČENA										PIŠČAL										PRIJADE										TI V										NESREČI										BANJA										POZNEJE										PARILO										GRAT										KISIK										NASA										ROŽA																																																																																																																																																																																																							
PRVA SOND.										S										RIVO										POSADKO										NA										HESTO										NA										ALJASKI										PRESE-										WETLJIV										AVT. OZU										ITALIJE										REKA V										INDIJI										KALIJ										VZHOD										(angleški)										ACEVEDO										DIAZ										NEDRU-										ŽABEN.										SAM										KISIK										NASA										ROŽA																																																																																																																																																																																													
NASPROT-										JE OD										DNEVA										KUPČKI										SLANE										AVT. OZU										NEHČIJE										KONČI										POLOTOK.										I. ČRKA										ABECEDE										NETSKO										PODARNO										ETALE										PRAV										TAKO										ŽENSKO										IME										JOD										VILLOVSKI										TODOR										GRADIT.										STOLPA										V										PARIZU										NALICA										(Srbobrn.)										PRIPORO-										ČENO										ŽENSKO										IME										STARA										MATI										SVETI.										VOLT										JUG										AVTOMAT.										RAČUNSK.										CENTER										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																			
HRAVKA										GOVEDI										PEČICA										ZA PEKO										NA PROST.										(Srbobrn.)										AVT. OZU										NEHČIJE										KONČI										POLOTOK.										I. ČRKA										ABECEDE										NETSKO										PODARNO										ETALE										PRAV										TAKO										ŽENSKO										IME										JOD										VILLOVSKI										TODOR										GRADIT.										STOLPA										V										PARIZU										NALICA										(Srbobrn.)										PRIPORO-										ČENO										ŽENSKO										IME										STARA										MATI										SVETI.										VOLT										JUG										AVTOMAT.										RAČUNSK.										CENTER										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN									
GORSKA										POKR. V										GRČIJI										TONJA										ŽIDOV.										Ž. IME										PREPRI-										ČATI										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																													
POZITIV.										ELEKTRO-										DA										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																					
OKOLIN										OKOLI										TKAND										KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																	
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN										DOMINKAN										NEVEDEN										POLMER										NEVEDEN																																																																																																																																																															
KAVČIČ										EMIL										TONJA										STROJNOV.										KEMIZ										SLOV. STU										ČARSKO										TOSOLO										UGO										PETROVIČ										TUTE H.										IME										REKA V										BOSNI										CLANI										DYORA										BŠKIM										BIVA V..										CHATTER-										TON										TOMAS										EVROPE-										BEKA										KALIVAN																																																																																																																																																																																																							

Konec marca več ugodnosti za sladkosnede

Alenka Medved — M-Konditor

Zmajčkov butik na sejmu Alpe Adria

Alpe Adria je eden najbolje obiskanih sejmov v Ljubljani. Na njem se vsako leto konec meseca marca srečujemo proizvajalci iz treh dežel in predstavimo potrošnikom novosti. Po svojem konceptu je sejem Alpe Adria prav gotovo eden najbolj moderno urejenih, saj je v zadnjih letih, ko je dobil novega organizatorja, diplomirano ekonomistko Barbaro Bračič, dobesedno zaživel. Odprle so se stene, za katerimi so posedali utrjeni komercialisti, sejmski prostor je iz leta v leto bolj namenjen potrošniku.

Tu si v hali navtičke, tisti, ki imajo debel žep, izberejo novo lepoto za poletno jadranje ali pa se odločijo za najem potovalnega avtomobila, v jurčku se nežnejši spol lahko napaarumira in nalepotiči z najnovejšimi modnimi barvami, v hali C si že lahko rezerviramo počitnice, vsepovsod pa nakupimo kup potrebnih in nepotrebnih izdelkov za prosti čas.

Čisto konkretno pa bo zadišalo letos iz prehranske hale. Takoj ob vhodu bo obiskovalce pozdravila SLADKOSNEDOVA sladolejdarna, takoj za njo pa bodo obiskovalce pozdravile slaščice iz ZMAJČKOVEGA BUTIKA. Ponudba sladkega programa v Zmajčkovem namreč je tako velika, da smo se odločili, da letos obiskovalcem sejma Alpe Adria predstavimo vseh 100 izdelkov. Seveda bo slaščice obiskovalec sejma takoj pojedel, lahko pa jih bo kupil in lično zapakirane v Zmajčkovi embalaži, odnesel domov.

Zmajčkovi krofarji bodo poleg krofov ponudili tudi špančke, suhi sladolei in figaro; mojstri iz slaščičarne bodo poleg Pavlihove sadne in čokoladne torte predstavili pakiranje »sacher«-rezine, tortice, čokoladne torte, kremne rezine in sadni desert. Kot novost bodo ponudili tudi sadno pito. Poleg pakiranih tort bo mali sladkosned kupil tudi ježka, šeri rezino ali rulado. Od trajnejšega peciva bo na razpolago lincer z marmelado, mandljev in marcipanov kolač, čajno mešano pecivo, slano pecivo in linško čajno pecivo.

Za ljubitelje zavitek bodo butični zavitki z jabolki, marelicami, višnjami ter skuto s pehtranom, pa tudi zmajčkovi zavitki, ki so zaradi nizke cene primerni za prehrano naših šolarjev. Čeprav poceni, pa so zmajčkovi zavitki polni energetske pomembnih se-

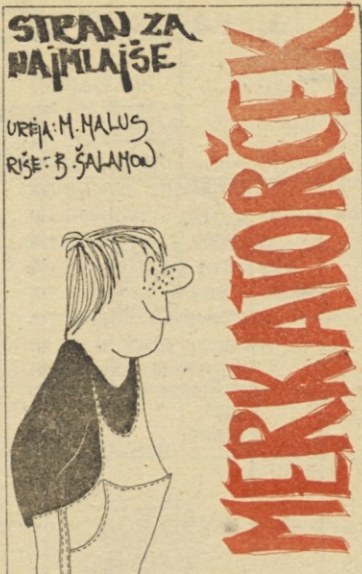
stavin, saj so nadevani s skuto in pšeničnimi kalčki ter posuti z ovsenimi kosmiči, makom in sezamom. Obiskovalci sejma bodo pogrele Zmajčkove zavitke (v mikrovalovni pečici) poizkušali vsako popoldne od 16. do 16.30 ure.

Zmajčkov butik peče tudi pravo praznično orehovo potico. Letos je pričel za praznike peči tudi okroglo domačo potico. Težka je okrog enega kilograma in primerna za manjšo družino. Gospodinji je tako prihranjeno veliko dela in truda.

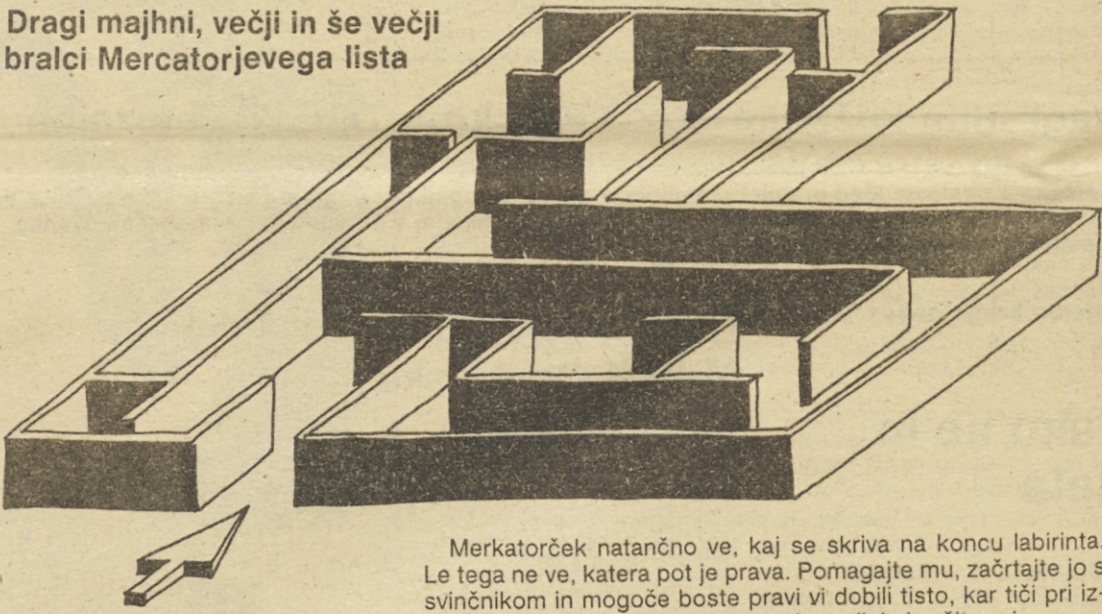
Zmajček bi seveda rad predstavil na sejmu tudi najbolj butične izdelke — to so torte po naročilu. Mojstri jih vsako leto izdelajo okrog 15.000. Torte zlasti dobivajo otroci — cicibani, za rojstni dan. Obvezno torta krasi tudi poročno okrašeno mizo, razveseli starše za god ali obletnico, z njo proslavimo Novo leto... Priložnosti, ko naročimo v Zmajčku slavnostno okrašeno torto, je res veliko. Da bi bilo naročilo torte enostavnejše je Zmajček izdelal poseben katalog tort po naročilu. Predstavili ga bomo v naslednji številki.

Obiskovalci sejma si bodo lahko torto naročili tudi na poseben način: v četrtek, 26. marca, popoldne bo namreč na radiu Glas Ljubljana Zmajček predstavil svoje torte po naročilu. Poslušalec si bo lahko takšno torto naročil neposredno v eter. V petek popoldne se bo oglašil na sejmu Alpe Adria, uprava sejma mu bo podarila brezplačno vstopnico, v Zmajčkovem butiku bo od 14. do 15. ure opazoval, kako Zmajčkovi mojstri krasijo njegovo torto. Cena torte bo nižja kot običajno, saj bo okras na njej brezplačen. Po želji bo lahko naročil tudi napis na torti.

Toliko o predstavitvi Zmajčkovega butika potrošnikom. Poslovnežem se bo seveda Zmajček predstavil drugače.

Dragi majhni, večji in še večji
bralci Mercatorjevega lista

Merkatorček natančno ve, kaj se skriva na koncu labirinta. Le tega ne ve, katera pot je prava. Pomagajte mu, začrtajte jo s svinčnikom in mogoče boste pravi vi dobili tisto, kar tiči pri izhodu: nagrado za izžrebanca med praviimi rešitvami.

Nagrajenka prejšnje uganke

Merkatorček je silno rastresen fantek. Ko je krasil novoletno jelko, je nekam vtaknil škarje. Tokrat mu jih je pomagala najti Polona Klajič, Urbanova 14, 61310 Ribnica, ki ji Merkatorček v zahvalo poklanja lepo majico. Poslali jo bomo po pošti.

Čao bav
Meta

Merkatorčki tudi na Rogli

Ko so mamice in očki oni dan po hudem snegu šli na Roglo smučati na veliko smučarijo Mercatorja, je bilo z njimi tudi veliko Merkatorčkov — fantkov in punčk.

Roki Česen, sedem let in pol, je prišel z mamo

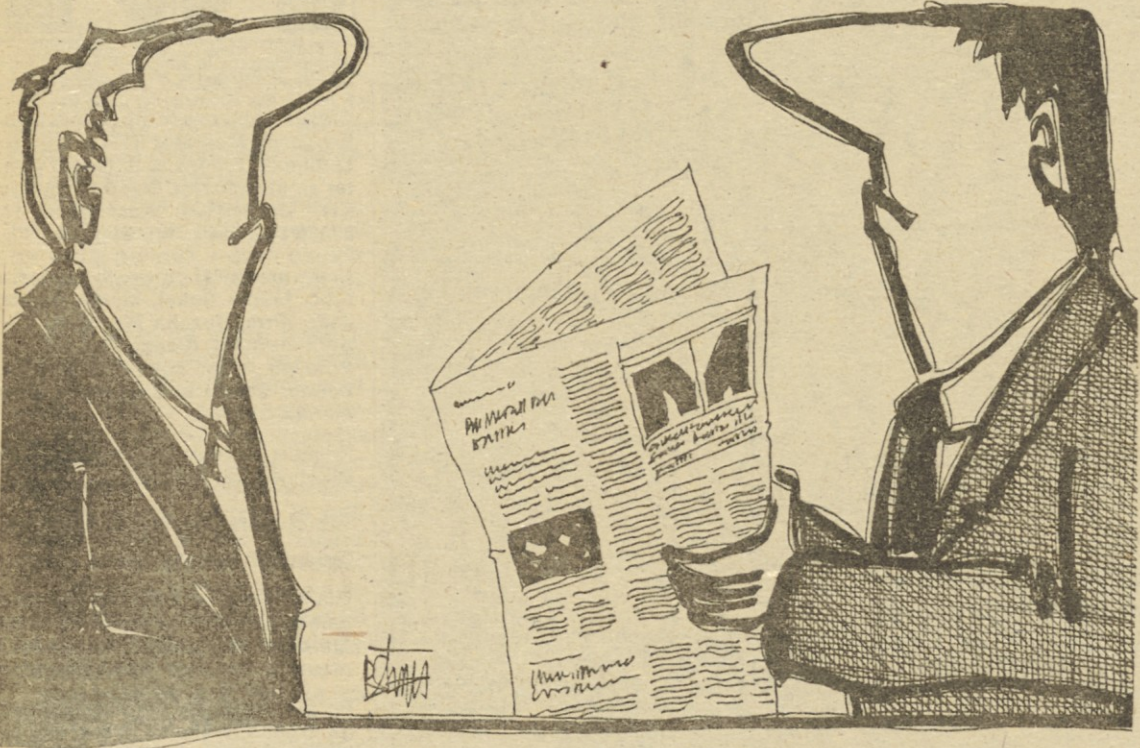
»Smučal sem tam kakor mami. Žalosten sem bil, ker nisem mogel tekmovati za Mercator. Lahko bi, ker dobro smučam. Lahko bi Mercator naredil tekmovanje tudi za otroke. Smučanje bi morali biti bolj blizu, da se ne bi tako dolgo vozili. Vem, kaj je Mer-

cator-Tehna. Rad bi, da bi dobila medaljo.«

Urška Paravinja, 8 let, je prišla z očijem

»Oči je tekmoval za Mercator-Tehno, ta je tam pri Petrolu za Bežigradam. Smučala sem tam kakor oči. Danes je bilo težko smučati. Ne, Merkatorčka pa ne poznam.«

Tale Merkatorček na zadnji strani kakor da je prišel iz naših resolucij — neznansko stabilizacijske zamisli ima!